

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Nuorten punkalaitumelaisten näkemyksiä kun-
nan nuorisopalveluista**

Erja Männistö

Kulttuurituotanto (240 op)

5 / 2014

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Erja Männistö	Sivumäärä 49 ja 6 liitesivua
Työn nimi Nuorten punkalaitumelaisten näkemyksiä kunnan nuorisopalveluista	
Ohjaava(t) opettaja(t) Minna Hautio, Jari Klemola	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Punkalaitumen kunta, Jari Hjelm	
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyöni aiheena on tutkia, miten punkalaitumelaiset nuoret kokevat kunnassa olevat nuorisopalvelut. Työni tilaajana toimi Punkalaitumen kunta. Tutkin opinnäytetyössäni, mitä mieltä punkalaitumelaiset nuoret ovat kunnassa jo olemassa olevista nuorisopalveluista ja toivovatko he jotain uusia nuortenpalveluita kuntaan. Opinnäytetyöni tavoitteena oli tuottaa Punkalaitumen kunnalle hyödynnettävää tietoa kunnassa asuvista nuorista. Koska aihetta ei ole aikaisemmin tutkittu Punkalaitumella, tuotti työni tilaajalle uutta tietoa.</p> <p>Opinnäytetyöni on luonteeltaan laadullinen tutkimus. Käytin työssäni triangulaatiota, joka tarkoittaa tutkimusmenetelmien yhteiskäyttöä. Tutkimusmenetelminä työssäni olivat kysely- ja haastattelututkimus. Toteutin Webropol-kyselyn 13–25 -vuotiaille punkalaitumelaisille nuorille, jonka jälkeen tein haastattelukierroksen Punkalaitumen viiteen kouluun. Haastatteluissa laajensin tutkimusryhmän koskemaan myös alakoululaisia nuoria.</p> <p>Tutkimuksestani selvisi, että nuorten näkemykset kunnan nuorisopalveluihin ovat vaihtelevia. Yläkouluikäiset eivät olleet kovin kiinnostuneita nuorisopalveluista, koska he haluavat viettää vapaa-aikaa enemmän vapaasti kavereidensa kanssa. Muut kyselyyn vastanneet ja haastatellut nuoret toivoivat kuntaan nuorille suunnattuja konsertteja, elokuvaesityksiä sekä mahdollisuutta pallopelien harrastamiseen.</p> <p>Kehitysehdotukset työssäni perustuvat tutkimustuloksista saatuun tietoon. Pohdin myös, millä resursseilla kehitysehdotuksia voisi toteuttaa. Punkalaitumen kunta voi hyödyntää tutkimukseni tuottamaa tietoa tulevaisuudessa pohtiessaan kuntaan uusia kulttuuritapahtumia ja nuorisopalveluita. Työni tutkii ja kehittää kuntaa, joka on julkishallinnollinen kulttuuripalveluiden tuottaja.</p>	
Asiasanat nuorisopalvelut, kunta, nuoret	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Erja Männistö	Number of Pages 49
Title Visions of young people concerning youth services in municipality of Punkalaidun	
Supervisor(s) Minna Hautio, Jari Klemola	
Subscriber and/or Mentor	
Abstract <p>The subscriber for this thesis is the municipality of Punkalaidun. The aim of this study is to investigate what the youth thinks about youth services in Punkalaidun. I also study in my thesis, whether there are some youth services that young people in Punkalaidun would want to have in the municipality. The thesis produces new information to the municipality of Punkalaidun because this is the first time this topic is investigated.</p> <p>This thesis is a qualitative study. I investigated the topic through a questionnaire and five interviews. The questionnaire was directed to youth between ages of 13 and 25. I interviewed students in five schools in Punkalaidun. and expanded the group to include also elementary school students in the interviews.</p> <p>The results of the study show that the opinions of youth services in Punkalaidun vary among the youth. The young from ages 13 to 16 are not interested of youth services, because they want to spend their leisure freely with their friends. The youth at other ages hope instead, that there would be youth concerts, film performances and possibilities to play different ball games in the municipality.</p> <p>Suggestions for improvements are based on the results of the study. In addition, I consider how youth services that were mentioned in the study, could be arranged. The municipality of Punkalaidun can benefit from the results of the study when they organize new cultural services for the residents of the municipality.</p>	
Keywords youth services, municipality, youth	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 NUORISOPALVELUT PUNKALAITUMELLA	7
2.1 Kunnan tehtävät lain mukaan	8
2.2 Nuoret Punkalaitumella	9
2.3 Kasvatus ja opetus	10
2.4 Kulttuuritoimi Punkalaitumella	11
2.5 Nuoret kunnan strategiassa	13
2.6 Kulttuuri Punkalaitumella	14
3 TUTKIMUSMENETELMÄT	18
3.1 Kysely	18
3.2 Haastattelut	21
3.3 Analyysimenetelmät	24
4 TULOSTEN ANALYSOINTI	25
4.1 Kyselyn vastaajien taustatiedot	25
4.2. Haastatteluiden taustatiedot	26
4.3 Kyselyn sekä haastatteluiden läpikäyminen	27
4.5 Yhteenveto	36
5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITYSEHDOTUKSET	37
5.1 Kehitysehdotukset	37
5.2 Johtopäätökset	44
6 LOPUKSI	45
LÄHTEET	47
LIITTEET	50

1 JOHDANTO

Olen kotoisin Punkalaitumelta, joka on 3200 asukkaan itsenäinen kunta Pirkanmaalla. Opintojeni aikana olen usein pohtinut, miten Punkalaitumen kulttuurielämää ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia voisi kehittää. Kun pohdin opinnäytetyöni aihetta, tuntui luontevalta käsitellä työssä jollain tapaa kulttuurielämää Punkalaitumella. Pohdin aihetta tarkemmin ja halusin kohdentaa tutkimusaihetta punkalaitumelaisiin nuoriin ja siihen kuinka he kokevat kunnan kulttuuripalvelut ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet. Punkalaitumen kunta kiinnostui aiheesta ja toimi työn tilaajana. Aloittaessani työn tekemisen minulla oli omien kokemusteni pohjalta syntynyt oletamus siitä, mitä nuoret kokevat kunnan kulttuuripalvelut. Asuessani Punkalaitumella koin, että kunnassa on paljon mahdollisuuksia harrastaa urheilua, mutta erilaisia kulttuuri- ja taideharrastuksia sen sijaan melko vähän. Omista olettamuksistani huolimatta lähdin tekemään tutkimusta neutraalista näkökulmasta, koska halusin kuulla nuorten mielipiteen aiheeseen.

Opinnäytetyöni aiheeksi rajautui tutkia nuorten punkalaitumelaisten näkemyksiä kunnan nuorisopalveluihin. Aihetta ei ole tutkittu aikaisemmin, joten kunta saa opinnäytetyöni avulla uutta tietoa käyttöönsä. Nuorisopalveluita ei ole rajattu vain kunnan järjestämiin palveluihin, koska Punkalaitumella toimii paljon yhdistyksiä ja muita toimijoita, jotka järjestävät aktiivisesti tapahtumia kunnassa. Pyrin opinnäytetyössäni vastaamaan kysymyksiin:

- Mitä mieltä nuoret punkalaitumelaiset ovat kunnassa olevista nuorisopalveluista?
- Toivotaanko kuntaan jotain palveluita, joita siellä ei ole?
- Jos palveluita toivotaan, millä resursseilla niitä voitaisiin järjestää?

Punkalaidun on pieni kunta, ja nuorisopalveluihin käytävissä olevat resurssit ovat pienet. Siksi on olennaista pohtia myös, minkälaisia kulttuuripalveluita kunnassa voidaan järjestää ja millaisin resurssein.

Tutkimukseni on kvalitatiivinen tutkimus ja toteutin sen sekä kyselytutkimuksena että haastattelututkimuksena. Tein Webropol 2.0 -ohjelmalla kyselyn, joka oli suunnat-

tu13–25 -vuotiaille punkalaitumelaisille nuorille. Kyselytutkimuksen jälkeen tein haastattelukierroksen Punkalaitumen viiteen kouluun. Kouluissa haastattelin pääosin oppilaskuntien hallituksia.

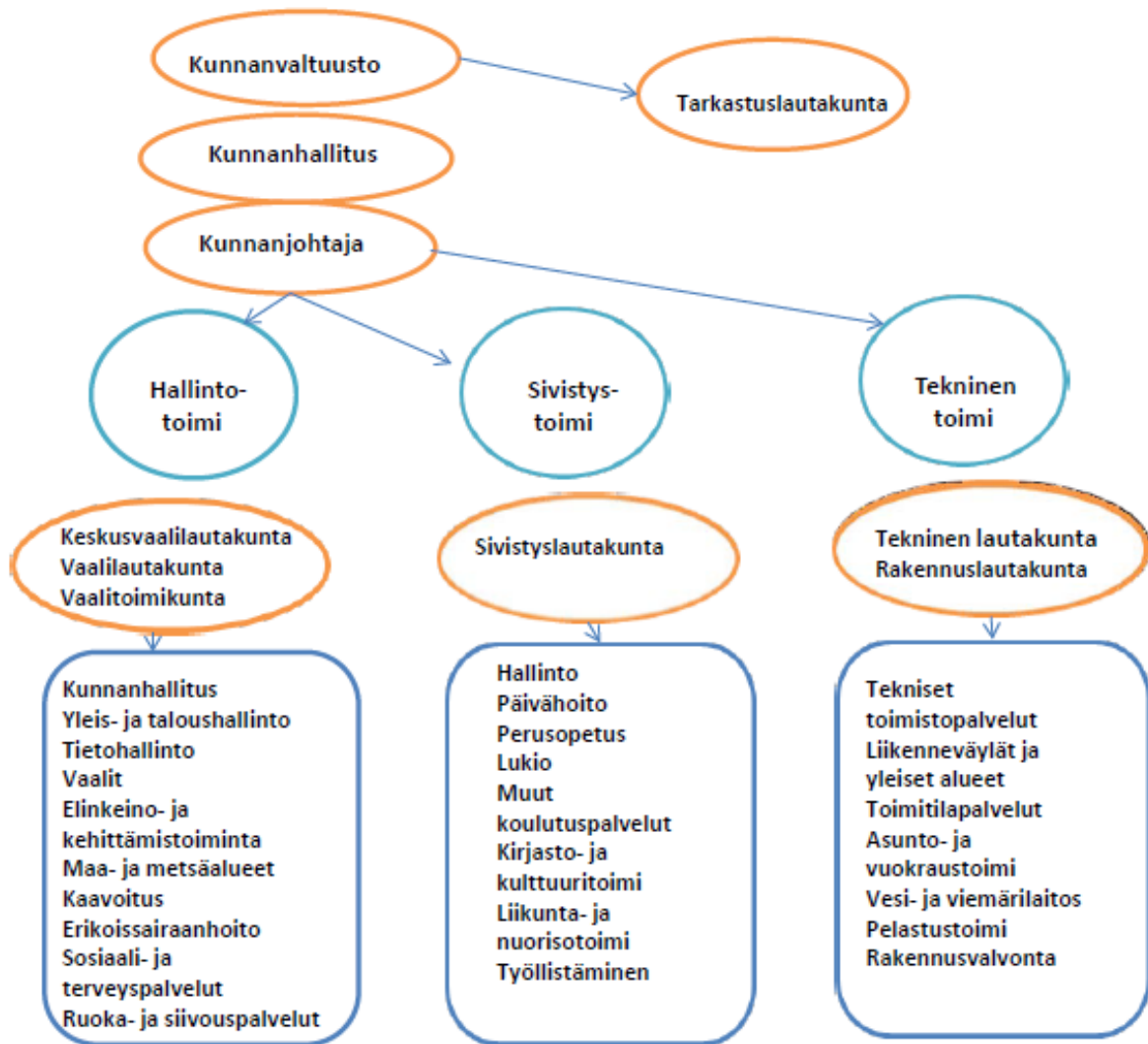
Käytän työssä lähdekirjallisuutta, jotka käsittelevät kunnan vapaa-aikatoimea, kulttuuripolitiikkaa sekä kulttuuristrategioita. Käytän lähteenä myös Punkalaitumen kulttuuri-toimenjohtajalta saamaani suullista tiedonantoa, sillä osaa tiedoista ei ollut löydettävissä kirjallisista lähteistä. Kerron myös, miten nuoret mainitaan kunnan strategiassa ja miten laki määrittelee kunnan tehtävät nuoriin liittyvissä asioissa.

2 NUORISOPALVELUT PUNKALAITUMELLA

Punkalaitumen kunta on itsenäinen kunta Pirkanmaalla. Sen naapurikuntia ovat Huitinen, Urjala, Sastamala sekä Humpila. Kunnan väkiluku on vuoden 2012 lopussa ollut 3203. Kunta ei siis väkiluvultaan ole suuri. Punkalaidun on myös hyvin vanhuspainotteinen kunta, yli 65 vuotta täyttäneiden osuus kunnan väestöstä on 29,5 prosenttia. (Tilastokeskus 2013.) Kunnan väestötietokannasta puolestaan selvisi, että muuttoliike kunnassa on ollut melko tasaista; vuoden 2014 aikana kunnasta on muuttanut 30 henkilöä, kun samanaikaisesti kuntaan on muuttanut 28 henkilöä. Muuttotappio vuoden 2014 alun aikana on ollut siis kaksi henkilöä.

Punkalaitumen kunnan organisaatio jakautuu niin, että ylimpänä päättävänä elimenä on kunnanvaltuusto, jonka alaisena toimii kunnanhallitus. Kunnanhallituksen alla toimii puolestaan kunnanjohtaja, jolle hallintotoimi, sivistystoimi ja tekninen toimi vastaavat tehtävistään. Sivistystoimen alaisuudessa sen sijaan toimivat päivähoito, perusopetus, lukio-opetus, muut koulutuspalvelut, kirjasto- ja kulttuuritoimi, liikuntatoimi, nuorisotoimi sekä työllistäminen. (Punkalaitumen kunta 2014a.)

Punkalaitumen kunnan organisaatiokaavio 2013

Kaavio 1. Punkalaitumen kunnan organisaatiokaavio (Punkalaitumen kunta 2014a).

2.1 Kunnan tehtävät lain mukaan

Suomen laissa säädetään, että kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kunnan tehtävänä on myös järjestää kunnan asukkaille mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla. Tässä yhteydessä kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalvelusten tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä. (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 3.8.1992/728 1 § - 2 §) Kunnan tehtäviin siis kuuluu tarjota kuntalaisille erilaisia kulttuuripalveluita, sekä tarjota mahdollisuus kulttuuri harrastamiseen. Cuporen jul-

kaisussa Toiveet, tavoitteet ja todellisuus todetaan, että suurin osa kunnan järjestämistä kulttuuripalveluista kuuluu kuitenkin harkinnanvaraisten palveluiden piiriin. Toisin kuin esimerkiksi opetuspalveluissa, kunnat voivat järjestää kulttuuripalveluita haluamallaan tavalla tai vastaavasti olla tarjoamatta. Tämä tarkoittaa siis sitä, että kuntalaisilla ei ole subjektiivista oikeutta tiettyihin kulttuuripalveluihin. (Saukkonen & Ruusuvirta 2009, 145.) Tiettyt kulttuuripalvelut ovat kuitenkin lakisääteisiä, esimerkiksi kunnan on järjestettävä taiteen perusopetusta kunnassa (3.8.1992/728 1 §).

Nuorisolaki puolestaan on säädetty tukemaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä edistämään nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista. Nuorisolaissa nuorilla tarkoitetaan alle 29-vuotiaita ja nuorisopolitiikalla nuorten kasvu- ja elinolojen parantamista. (Nuorisolaki 27.1.2006/72 1 § - 2 §.) Nuorisolaissa määritellään myös, mitkä ovat kunnan tehtävät nuorisotyössä. Kunnan tehtäviin nuorisotyössä ja -politiikassa kuuluu muun muassa nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat sekä harrastusmahdollisuudet ja liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen sekä monikulttuurinen nuorisotoiminta. Samassa laissa todetaan myös, että kunnat toteuttavat nuorisotyötä ja -politiikkaa yhteistyössä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. (mt, 7 §.)

Opetusministeriön julkaisussa Kulttuurin aika korostetaan, että päättäjien ongelmana myös kunnallisvaltuustossa on erottaa olennainen epäolennaisesta. Näin on myös kulttuuripalveluiden kohdalla. Kun rahaa on riitettävä niin terveydenhuoltoon, opetukseen kuin kulttuuriinkin, on tärkeää pohtia, mikä kaikki on kunnan toiminnan kannalta olennaista (Opetusministeriö 2003, 77.) Samassa julkaisussa kuitenkin todetaan, että jokainen ihminen tarvitsee kulttuuria kasvaakseen, oivaltaakseen asioita ja voidakseen hyvin. Tämän takia kulttuurin saatavuus onkin jokaisen perusoikeus. (mt. 78.)

2.2 Nuoret Punkalaitumella

Punkalaitumen kunnan väestörakenne on vuosien saatossa muuttunut vanhuspainotteiseksi. Tämän huomaa eritoten siinä, että koulujen ryhmäkoot ovat pienentyneet. Erityisesti pienet ryhmäkoot näkyvät Punkalaitumen lukiossa, jossa esimerkiksi toisella vuosikurssilla on vain seitsemän oppilasta. Ryhmäkoot kouluissa vaihtelevat kui-

tenkin jonkin verran. Esimerkiksi lukion ensimmäisellä vuosikurssilla opiskelee 19 opiskelijaa. Punkalaitumen lukion internet-sivuilla ei ole mainittu lukion vuosikurssien oppilasmääriä, mutta kysyin lukion oppilaskunnalle pitämässäni haastattelussa, kuinka monta oppilasta kullakin vuosikurssilla on. Punkalaitumelaiset nuoret ovatkin pääasiassa kouluikäisiä, sillä usea nuori lähtee peruskoulun tai lukion jälkeen jatkamaan opintojaan muualle ammattioppilaitoksiin ja korkeakouluihin.

Kunnan väestötietokannan (Hjelm 2014) mukaan Punkalaitumella on 6–12 -vuotiaita nuoria 174. Yläkouluikäisiä nuoria, eli 13–16 -vuotiaita kunnassa on puolestaan 105. Lukio- ja ammattikouluikäisiä nuoria, eli 17–19 -vuotiaita Punkalaitumella asuu puolestaan 76. Punkalaitumen lukion oppilaskunnalle pitämässäni haastattelussa selvisi, että Punkalaitumen lukiossa opiskelee tällä hetkellä 40 oppilasta. Melkein puolet ikäryhmän nuorista siis käy ammattikoulussa. 19–25 -vuotiaita nuoria Punkalaitumella asuu tällä hetkellä 152.

Nuoriin verrattuna Punkalaitumella asuu tällä hetkellä 969 yli 65-vuotiasta. Tämä selviää myös kunnan väestötietokannasta. (mt.) Vanhusten määrä Punkalaitumella on siis merkittävä.

2.3 Kasvatus ja opetus

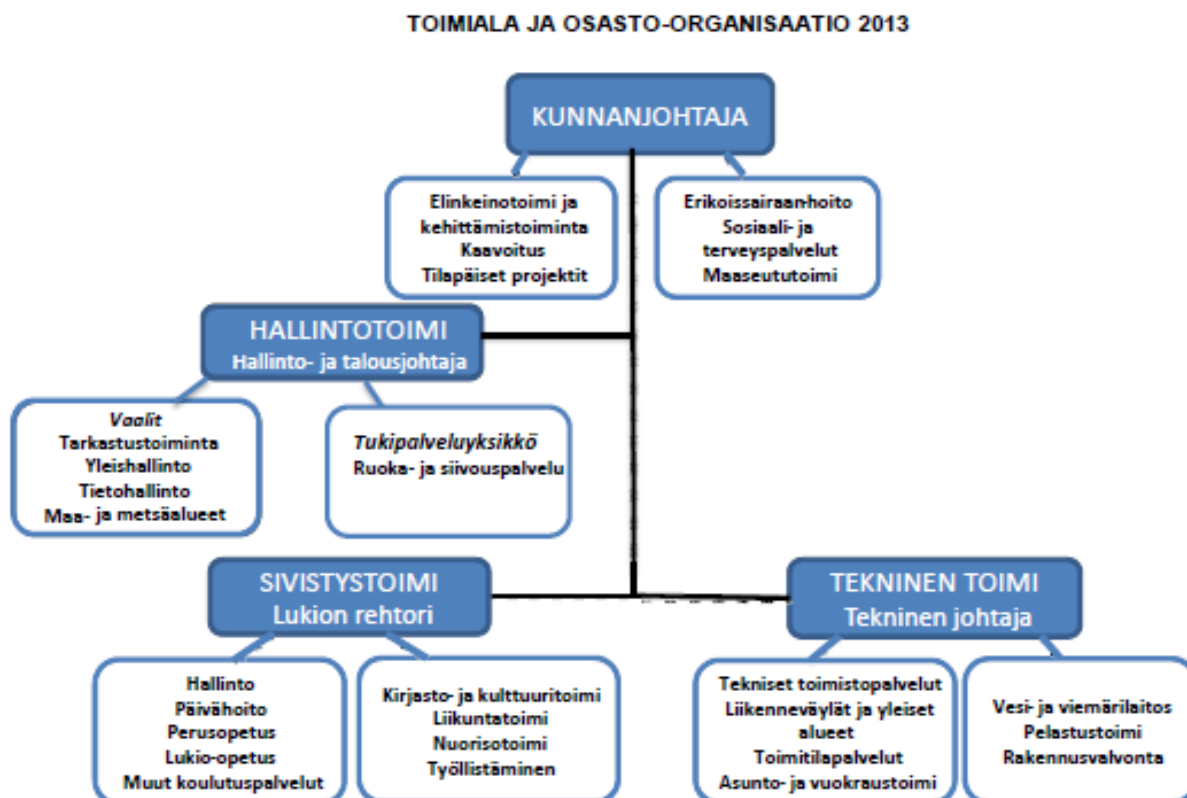
Punkalaitumella on yksi päiväkotia, kolme ala-astetta, yhteiskoulu sekä lukio. Perusopetusta annetaan siis kolmella ala-asteella sekä yhdellä yläkoululla (Punkalaitumen kunta 2014b). Ala-asteista keskustassa sijaitseva Keskuskoulu on suurin; siellä oppilaita on noin 150. Taajama-alueen ulkopuolella ovat Pohjoisseudun koulu sekä Kiertolan koulu ovat oppilasmäärältään pienempiä kyläkouluja, joissa luokka-asteita on yhdistetty. Pohjoisseudulla oppilaita on noin 50 ja Kiertolassa noin 20. Yhteiskoulu toimii Keskuskoulun läheisyydessä kunnan keskusta-alueella. Yhteiskoulussa opiskelee lukuvuonna 2013–2014 noin 140 oppilasta (Punkalaitumen Yhteiskoulu 2013). Punkalaitumen lukio toimii samoissa tiloissa kuin yhteiskoulu. Lukio on ainoa Punkalaitumella oleva toisen asteen oppilaitos. Esiopetusta Punkalaitumella tarjotaan jokaisella alakoululla. Punkalaitumen kunta 2014b.)

Tämän lisäksi Keskuskoululla tarjotaan pienryhmäopetusta. Kunnassa annetaan myös valmistavaa opetusta maahanmuuttajataustaisille oppilaille, sillä Punkalaitumella toimii Haukankosken vastaanottokeskus. Valmistavan opetuksen jälkeen oppilaat siirtyvät perusopetukseen. Kaikilla Punkalaitumen peruskouluilla järjestetään myös monenlaista kerhotoimintaa. (Punkalaitumen kunta 2014b.)

Punkalaitumella taiteen perusopetusta toteuttavat Huittisten ja Loimaan musiikkiopistot, joissa kummassakin Punkalaitumella on kymmenen oppilaspaikkaa. Näiden lisäksi Huittisten seudun kansalaisopisto tarjoaa kansalaisopistopalveluita Punkalaitumella. Kansalaisopistossa on tarjolla monenlaisia kursseja ja harrasteita kaiken ikäisille. (Punkalaitumen kunta 2014b.)

2.4 Kulttuuritoimi Punkalaitumella

Punkalaitumen kunnassa kunnan tehtävät jaetaan kolmeen toimeen: hallintotoimeen, sivistystoimeen ja tekniseen toimeen. Sivistystoimessa päätäntävaltaa käyttää sivistyslautakunta, joka laatii toimen budjetin ja valitsee henkilöt sen alaisuuteen kuuluviin virkoihin, joita ovat esimerkiksi koulujen opettajat, kirjastotoimen henkilöstö ja nuorisotoimen henkilöstö.

Kaavio 2. Punkalaitumen kunnan toimiala ja osasto-organisaatio (Punkalaitumen kunta 2013c).

Sivistystoimi jakaantuu erilaisiin osastoihin. Hallinnosta, perusopetuksesta ja muista koulutuspalveluista vastaa sivistystoimenjohtaja. Päivähoidon osastosta vastaa päivähoiton johtaja ja lukio-opetuksesta puolestaan lukion rehtori. Punkalaitumella kirjasto- ja kulttuuritoimi on liitetty yhdeksi toimeksi, ja myös se toimii sivistystoimen alla. Toimea johtaa kirjastotoimenjohtaja. Sivistystoimen alaisuudessa toimii tämän lisäksi myös liikuntatoimi, nuorisotoimi sekä työllistäminen. Näiden kaikkien kolmen vastuuhenkilö on vapaa-aikasihteerä. Liikuntatoimi ja nuorisotoimi ovat omia osastojaan, mutta pienessä kunnassa samat henkilöt vastaavat käytännön tasolla kummastakin osastosta. (Lindvall 2014.) Punkalaitumella ei tällä hetkellä ole toimivaa nuorisovaltuustoa.

Kunnan organisaatio muuttui 1.8.2013 siten, että sivistystoimenjohtaja toimii sivistystoimen toimialapäällikkönä. Samalla Yhteiskoulun ja lukion rehtorien virka yhdistettiin. Yllä oleva taulukko 2 on muuttunut siis niin, että lukion rehtori ei johda sivistystoimea, vaan sen tehtävistä vastaa sivistystoimenjohtaja.

Kirjasto- ja kulttuuritoimen vuotuinen määräraha on 4800 euroa (Hjelm 2014). Koska käytössä olevat varat eivät ole suuret, on kunnan puolesta mahdoton järjestää paljoo ohjelmaa kuntaan. Kirjasto- ja kulttuuritoimi ylläpitää kunnan kirjastoa, jonka aktiivisia asiakkaita on 35 prosenttia kunnan asukkaista. Tämän lisäksi kirjasto- ja kulttuuritoimi tukee joka vuosi järjestettäviä veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhlia. Vuotuisesta määrärahasta maksetaan veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän kukkatilaukset, elokuvalisenssi sekä erilaiset lehti-ilmoitukset. Punkalaitumen kirjastossa on vuonna 2014 aloitettu myös kotipalvelu, jossa kirjastosta toimitetaan viiden viikon välein halukkaille Punkalaitumella palvelutalossa asuville vanhuksille kirjoja. (mt.)

2.5 Nuoret kunnan strategiassa

Punkalaidun on julkaissut kuntastrategian, joka kulkee nimellä Punkalaitumen kunnan strategiset linjaukset 2020. Kuntastrategiaan on kirjattu kunnan arvot sekä tavoitteet. Strategiassa on alakohta Sivistys ja koulutus, nuoret ja lapset, jossa linjataan kunnan tavoitteet kyseisissä asioissa. Strategiassa mainitaan esimerkiksi ensimmäisenä, että kunta pitää tasapainoisen kehittämisen kannalta tärkeänä toimivan ja suunnitelmallisen kouluverkon säilymisen. Strategiassa mainitaan myös kunnan kirjasto ja korostetaan sen merkitystä. (Punkalaitumen kunta 2014d, 5.)

Strategiassa korostetaan nuorten merkitystä kunnalle. Strategiassa mainitaan muun muassa, että nuoret otetaan huomioon kunnassa esimerkiksi vapautuvien tilojen käytön suunnittelussa. Sen perään todetaan, että nuorten osallistumismahdollisuuksien parantamiseksi luodaan malli, joka perustuu nuorten luokse menemiseen. Strategiassa ei ole kuitenkaan tarkemmin eritelty, miten tämä näkyy käytännössä. Strategiassa mainitaan myös, että nuorten vaikuttaminen ja kuuleminen pyritään tekemään helpoksi, tavoitteena sitouttaa nuoret omaan kuntaansa. (Punkalaitumen kunta 2014d, 5.) Kunnan tekemissä strategisissa linjauksissa nuoret koetaan tärkeäksi

voimavaraksi kunnalle, ja heihin halutaan panostaa. Koska kunnan strategiassa koetaan nuoret tärkeiksi ja kerrotaan, että heihin halutaan panostaa, on opinnäytetyöni ajankohtainen kunnalle.

2.6 Kulttuuri Punkalaitumella

Kulttuuripalveluita Punkalaitumella järjestää usea eri taho. Kunnan lisäksi merkittävässä roolissa kulttuuripalveluiden järjestämisen kannalta ovat yhdistykset sekä Punkalaitumen seurakunta. Eri toimijat tekevät myös jonkin verran yhteistyötä kulttuuripalveluiden mahdollistamiseksi.

Kunnan järjestämät kulttuuripalvelut ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet

Punkalaitumen kunnan kulttuurielämän kannalta yksi merkittävimpiä tekijöitä on kunnan **kirjasto**. Kirjastoa käytetään myös ajanviettopaikkana; etenkin koululaiset viettävät siellä usein aikaa esimerkiksi koulukyytejä odotellessaan. Uutena palveluna kirjastossa on alettu esittää myös elokuvia. Näiden lisäksi kirjastossa järjestetään erilaisia näyttelyitä. Vuosien saatossa esillä on ollut niin käsitöitä kuin kuvataidettakin. Toisinaan kirjastossa järjestetään myös erilaisia esityksiä, jotka yleensä ovat akustisia musiikkiesityksiä.

Toinen kunnan tarjoama kulttuuripalvelu on kansalaisopiston kurssit. Huittisten seudun kansalaisopisto tarjoaa vapaan sivistystyön palveluita Punkalaitumella. Opiston omistaa Huittisten kaupunki, ja se on valtion tukema oppilaitos. Opetus Punkalaitumella tapahtuu pääosin kouluilla, ja kursseja tarjotaan niin kielissä, taiteessa kuin tietotekniikassakin. (Huittisten seudun kansalaisopisto 2013.) Vapaan sivistystyön palvelut ovat Punkalaitumella kunnan järjestämän opetustyön alla.

Kunta mahdollistaa myös useita erilaisia liikuntaharrastuksia vapaa-ajanviettoon. Kunnan hallinnassa on **koulukeskuksen liikuntahalli**, jossa on mahdollista harrastaa useita sisällä pelattavia palloilulajeja (Punkalaitumen kunta 2014e). Erilaiset toimijat ja yhdistykset voivat varata itselleen vuoroja liikuntahallista. Vuorot jaetaan aina syys- ja kevätkaudeksi kerrallaan. Liikuntahallin lisäksi Punkalaitumella on **Vartiolan**

urheilukenttä, jossa on mahdollisuus eritoten jalkapallon ja yleisurheilun harrastamiseen. Lisäksi Vartiolassa on frisbeegolfrata kuntalaisten vapaassa käytössä. (Punkalaitumen kunta 2014e.) Liikuntahallin ja Vartiolan lisäksi Punkalaitumella on oma kunnan ylläpitämä **uimahalli Haukankoskella** sekä **kaksi uimarantaa Vehkajärven rannalla** (Punkalaitumen kunta 2014c).

Kunta ylläpitää nuorille tarkoitettua **nuorisotila Nurkkaputkaa**, joka sijaitsee Punkalaitumen keskustassa torin laidalla. Nurkkaputka on tarkoitettu alle 25-vuotiaille punkalaitumelaisille nuorille, ja siellä on mahdollista viettää vapaa-aikaa pelaillen tai vapaasti omien kavereiden kanssa. Nurkkaputka on auki keskiviikkoisin ja perjantaisin, ja siellä on aina paikalla täysi-ikäinen valvoja. (Punkalaitumen kunta 2014f.)

Kolmannen sektorin järjestämät kulttuuripalvelut ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet

Punkalaitumella on Yli-Kirran talonpoikaismuseo, jota ylläpitää Punkalaitumen Museo- ja kotiseutuyhdistys ry. Museo toimi esikuvana Mauri Kunnaksen Koiramäen talolle. Yhdistys rahoittaa ja ylläpitää toimintaansa itsenäisesti. (Punkalaitumen Museo- ja kotiseutuyhdistys 2013a.) Museo- ja kotiseutuyhdistys ry järjestää joka kesä Yli-Kirran museolla Kaikkien Aikojen Maatalousnäyttelyn, joka on kaksipäiväinen tapahtuma. Tapahtumassa esitellään vanhoja maalaistalon työtapoja lukuisissa talkoovoimin toteutetuissa työnäytöksissä. Tapahtumaa on järjestetty joka vuosi vuodesta 1992 lähtien, ja se toteutetaan talkoo voimin. Tapahtuma on todella suosittu, ja se kerää vuosittain 3000–4000. (Punkalaitumenmuseumuseo- ja kotiseutuyhdistys 2013b.)

Kesäisin Punkalaitumella suosittu kulttuurikohde on Särkän tanssilava. Särkässä pidetään kesäisin lavatanssit joka keskiviikko. Särkän lavaa ylläpitää Punkalaitumen Kunto ry. Vuonna 2014 Särkän lava täyttää 60 vuotta. (Punkalaitumen Kunto ry 2013a.) Särkän lavan lisäksi Punkalaitumen Kunto ry ylläpitää muuta vapaa-ajan toimintaa Punkalaitumella. Kunto ry on yleisseura, joka mahdollistaa usean urheilulajin harrastamisen Punkalaitumella. Nykyään seuran lajeihin kuuluvat ampumahiihto, hiihto, suunnistus, urheiluammunta, salibandy sekä yleisurheilu. (Punkalaitumen Kunto ry 2014b.) Kunto ylläpitää myös Porttikallion urheilu- ja aluehihtokeskusta. Porttikallio on talvisin hiihtokeskus Punkalaitumella, josta löytyy erimittaisia latuja.

Lisäksi siellä on mahdollisuus harrastaa ampumahiihtoa. Muina vuodenaikoina Porttikallion vaihteleva maasto tarjoaa hyvän lenkkeily-ympäristön kuntalaisille.

Mannerheimin lastensuojeluliiton Punkalaitumen paikallisyhdistys tarjoaa monenlaisia aktiviteettia kaiken ikäisille kuntalaisille. Mannerheimin lastensuojeluliiton tarkoituksena on edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden turvallisuutta, hyvinvointia sekä tervettä kehitystä. (MLL:n Punkalaitumen paikallisyhdistys 2014.) MLL:n Punkalaitumen paikallisyhdistys ylläpitää Punkalaitumella esimerkiksi perhekahvilaa, jossa pidetään esimerkiksi askartelupäiviä. Lisäksi MLL järjestää välillä erilaisia retkiä.

Punkalaitumen Kunnan ylläpitämien lajien lisäksi Punkalaitumella voi harrastaa myös muuta urheilua. Vartiolan yksityinen kuntosali tarjoaa mahdollisuuden kuntosaliharastukseen. Salilla on erikseen laitepuoli ja vapaiden painojen puoli. Tämän lisäksi Punkalaitumella on Punkalaitumen Golf ry:n ylläpitämä 9-reikäinen golfkenttä, jossa on mahdollisuus pelata ilman green cardia. Kentältä voi vuorata pelivälineet, ja tarvittaessa siellä järjestetään myös alkeisopetusta (Punkalaitumen Golf 2014.) Tanssitunteja Punkalaitumella on järjestetty KaikenMaailman Tanssia -projektin myötä. Tanssitunneilla on käytössä vapaaehtoinen maksu, ja ryhmiä on kaikenikäisille. KaikenMaailman Tanssia -projekti on osa Monikulttuurisesti liikkuen -hanketta, ja tunnit jatkuvat toukokuun 2014 lopulle. (Tanssikoulu TanssinTahti ay 2014.)

Punkalaitumella toimii myös 4H-yhdistys, joka järjestää monipuolista kurssitoimintaa nuorille. 4H-yhdistys järjestää erilaisia askartelukerhoja, valokuvauskerhoa sekä hygieniapassikoulutusta (Punkalaitumen 4H -yhdistys, 2014.)

Yksi merkittävä nuorisotyöntekijä Punkalaitumella on Punkalaitumen seurakunta. Seurakunta järjestää joka kesä lapsille kesäleirit, jotka ovat olleet poikkeuksetta täynnä. Lisäksi isoskoulutus ja -toiminta on monen nuoren harrastus. Seurakunta järjestää aktiivisesti myös erilaisia kerhoja. Tällaisia kerhoja ovat esimerkiksi tyttökerho ja kokkikerho. Lisäksi seurakunta ylläpitää partiotoimintaa Punkalaitumella. (Punkalaitumen seurakunta 2014.)

Kulttuuripalvelut Punkalaitumella ovat pysyneet pitkään melko samanlaisina. Koska kunta on pieni, kulttuuripalveluita järjestetään kunnassa samalla kaavalla vuosittain.

Asuin Punkalaitumella vuoden 2009 elokuuhun asti, ja sinä aikana kulttuuripalvelut kunnassa eivät muuttuneet. Suurin osa palveluista järjestetään edelleen samalla tavalla. Maahanmuuttajien kotouttamishankkeen myötä kunnassa on järjestetty joitain uusia kulttuuripalveluita. Esimerkiksi Haukankoskella järjestettävät tanssitunnit on järjestetty hankeen kautta. (Punkalaitumen Sanomat 2013).

3 TUTKIMUSMENETELMÄT

Opinnäytetyöni tarkoituksena on selvittää, mitä mieltä punkalaitumelaiset nuoret ovat kunnan nuorisopalveluista. Opinnäytetyöni on luonteeltaan laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus. Käytin opinnäytetyössäni triangulaatiota, joka tarkoittaa tutkimusmenetelmien yhteiskäyttöä. Useiden menetelmien käyttö tarkoittaa tutkimuksen validiutta, eli pätevyyttä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 233.) Valitsin tutkimustavoiksi sekä kyselyn että haastattelun, sillä katsoin niiden olevan aiheen kannalta parhaat tutkimustavat. Kyselyllä oli tarkoitus saada laaja kuva nuorten ajatuksista kunnan kulttuuripalveluista. Haastattelut tein täydentämään kyselyn tuloksia. Haastatteluilla laajensin myös vastaajien ikähaarukkaa 13–25 -vuotiaista ala-asteikäisiin.

3.1 Kysely

Tilaaaja toivoi tutkimuksen keskittyvän erityisesti yhteiskoulu- ja lukioikäisiin nuoriin, jotka edustavat isoa osaa punkalaitumelaisista nuorista. Valitsin tutkimusmenetelmäksi kyselyn, jonka toteutin Webropol-ohjelmalla. Kysely on luonteeltaan kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus. Kyselyssäni korostui kuitenkin avointen vastausten tuottama tieto, joka on luonteeltaan kvalitatiivista. Laajamittainen kysely oli paras tapa saavuttaa kohderyhmän nuoret. Teoksessa Kehittämistyön menetelmät kerrotaan kyselytutkimuksen eduksi se, että sillä on mahdollista kerätä laaja tutkimusaineisto. Kysely on myös nopea ja tehokas tutkimusmenetelmä. (Ojanen & Moilanen & Ritalahti 2009, 108.) Yhtenäiseen kyselyyn on helppo vastata niin yhteiskoulu- kuin lukioikäistenkin. Yläasteella ja lukiossa olevat nuoret vastasivatkin kyselyyn pääosin koulussa kouluajan puitteissa.

Jotta kyselyllä saataisiin kattavampi kuva, ja se tavoittaisi myös esimerkiksi ammattikoulussa olevat opiskelijat, suuntasin kyselyn kaikille 13–25 -vuotiaille punkalaitumelaisille nuorille. Kysely julkaistiin julkisena linkkinä Webropolissa, johon kaikki halukkaat pystyivät vastaamaan. Yritin saada muutkin, kuin lukiossa ja yhteiskoulussa olevat nuoret tietoisiksi kyselystä tekemällä sen mahdollisimman näkyväksi kunnassa. Kyselystä julkaistiin juttu Punkalaitumen Sanomissa ja siitä kerrottiin myös Punkalai-

tumen Sanomien Facebook-sivuilla, jolla on aktiivisesti punkalaitumelaisia seuraajia. Tutkimuksen kohderyhmään lukeutuu nuori, jonka katsotaan asuvan Punkalaitumella.

Kyselyn rakentaminen

Rakensin kyselyn siten, että nuorten olisi mahdollisimman helppo ja nopea vastata siihen, koska nuoret saattavat olla melko kärsimättömiä kyselyiden kanssa. Kyselyssä oli yksitoista kysymystä, joista usea oli monivalintakysymyksiä. Yhdestätoista kysymyksestä kymmenen oli pakollisia vastata. Tein kysymyksistä pakollisia, jotta vastauksia saataisiin mahdollisimman paljon kuhunkin kysymykseen. Kyselyyn vastasi noin 5-10 minuutissa. Kyselyyn vastattiin myös anonyymisti, jotta kynnys vastaamiseen olisi mahdollisimman pieni. Koin tämän parhaaksi tavaksi tehdä kyselyyn vastaaminen helpoksi nuorille.

Kysely koostui erilaisista aihepiireistä, jotka oli koottu yhteen. Aluksi kyselyssä kysyttiin perustietoja, kuten ikää, sukupuolta sekä sitä, millä luokalla vastaaja on koulussa. Tätä seurasi kysymyksiä, jotka käsittelivät kunnan järjestämiä kulttuuripalveluita. Tämän jälkeen kysyttiin vielä muista vapaa-ajanviettomahdollisuuksista Punkalaitumella. Lopuksi annettiin vielä vastaajalle mahdollisuus vapaaseen kommentointiin tai omien ajatusten jakamiseen kunnan kulttuuripalveluista.

Kyselystä

Teoksessa Kehittämistyön menetelmät (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2009) käsitellään sitä, millainen on hyvä tutkimus. Kysymysten tulisi heidän mukaansa olla selviä sekä yksiselitteisiä. Tärkeää on myös tehdä tarkkoja kysymyksiä, eikä yleisluontoisia kysymyksiä. Tarkkuus käsittää myös sen, annetaanko kysymykseen vastausvaihtoehdot vai onko kysymys avoin. (mt.,117)

Käytin kyselyssä jonkin verran avoimia kysymyksiä. Avointen kysymysten käyttö oli harkittua, mutta jo kyselyä laadittaessa otin huomioon, että avoimiin kysymyksiin ei välttämättä vastata kovin tehokkaasti. Avoimia kysymyksiä olivat *Millaisia kulttuuripalveluita kotikunnassasi Punkalaitumella tarjotaan?*, *Toivoisitko Punkalaitumen kunnassa järjestettävän jotain muita kulttuuripalveluita?* *Jos toivot, mitä?* sekä *Millaista*

muuta vapaa-ajan ohjelmaa kunnassa tarjotaan nuorille?. Myös viimeinen kohta *Muita ajatuksia tai kommentteja nuorten vapaa-ajan vieton mahdollisuuksista Punkalaitumella?* oli avoin kysymys. Tämä kysymys oli vapaaehtoinen vastata. Teoksessa Tutkimustyön menetelmät varoitetaan täysin avoimista kysymyksistä, sillä niistä saatu informaatio ei aina täytä tutkijan odotuksia (Moilanen & Ojanen & Ritalahti 2009, 117).

Kyselyn vastausten kerääminen

Jotta kysely tavoittaisi tilaajan toivoman kohderyhmän, otin yhteyttä Punkalaitumen yhteiskoulun ja lukion rehtoriin Arto Asaan. Lähetin kyselyn hänelle, ja hän aikataulutti eri luokat vastaamaan kyselyyn kouluajan puitteissa. Luokat vastasivat kyselyyn viikon aikana. Kysely lähti koululle joulukuussa 2013, joten suurin osa vastauksista saatiin vuoden 2013 loppuun mennessä. Kyselyn vastauksia tarkastellessani huomasin, että usea oppilas avasi kyselyn, mutta kyselyä ei lähetetty. Kysely on avattu kaiken kaikkiaan 134 kertaa, mutta vastauksia siihen tuli 127. Tämä pienensi vastausmäärää huomattavasti.

Jotta kysely tavoittaisi myös muut kuin yhteiskoulua tai lukiota käyvät nuoret, otin yhteyttä Punkalaitumen Sanomiin, joka on Punkalaitumen paikallislehti. Punkalaitumen Sanomat ilmestyy joka viikko torstaisin, ja se tilataan lähes jokaiseen talouteen Punkalaitumella. Lehti teki kyselystä pienen jutun, jonka avulla kyselylle saatiin näkyvyyttä ja parannettiin kuntalaisten tietoisuutta kyselystä. Ajatuksenani oli eritoten, että vanhemmat lukisivat jutun ja kannustaisivat nuoria vastaamaan kyselyyn. Kyselyn linkki julkaistiin myös Punkalaitumen Sanomien Facebook-sivuilla, jotta kysely löytyisi helposti. Punkalaitumen Sanomien Facebook-sivuja käytetään aktiivisesti, jolloin ongelmana onkin kyselyn hukkuminen muiden julkaisujen joukkoon.

Julkaisin kyselyn linkin myös oman Facebook-profiilini kautta. Tämän lisäksi pyysin sisaruksia, jotka laillani ovat syntyperäisiä punkalaitumelaisia kehottamaan, että heidän Punkalaitumelta kotoisin olevat ikätoverinsa vastaisivat kyselyyn. Uskoin, että kysely tavoittaisi tällä tavoin laajemman yleisön. Näillä toimilla vastausmäärää saatiin hieman nostettua siitä, mitä se oli ennen kyselyn mainostamista. Kyselyn mainosta-

minen myös auttoi saamaan kyselyyn vastaajiksi muitakin kuin yhteiskoululaisia ja lukiolaisia.

Kyselyn reliabiliteetti ja validius

Tutkimusmenetelmiin liittyy olennaisena osana niiden pätevyyden ja luotettavuuden arviointi. Luotettavuutta arvioitaessa on keskeistä huomioida tutkimusmenetelmien reliabiliteetti ja validius. Reliabiliteetilla tarkoitetaan saatujen tulosten pysyvyyttä, eli toisin sanoen mittaustulosten toistettavuutta. Tällä tarkoitetaan sitä, että saadut tulokset eivät johdu sattumasta, vaan käytetty mittari tuottaa samat tulokset eri mittauskerroilla. (Kananen 2011, 119.) Tulokseen ei myöskään vaikuta se, kuka mittauksen suorittaa. Tutkimuksen validiudella puolestaan tarkoitetaan sen pätevyyttä, eli kykyä mitata tutkittavaa asiaa. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 231).

Kun laadin kyselyä, otin huomioon sen reliabiliteetin ja validiuden. Lähetin kyselyn opinnäytetyöni ohjaajalle, ja muokkasin kyselyä hänen kehitysehdotustensa pohjalta. Tämän jälkeen testasin kyselyä vielä siskollani, joka kuului kyselyn kohderyhmään sekä ystävälläni. Muokkasin heidän palautteensa pohjalta kyselyn lopulliseen muotoonsa. Kyselyn testaamisella ennen sen eteenpäin lähettämistä pyrin varmistamaan sen reliabiliteettia. Kyselyn testaamisella varmistin myös sen validiteettia, sillä pyrin varmistamaan, että kysymykset ovat aiheen kannalta olennaisia ja ne vastaavat tutkimuskysymyksiä. Kyselyn validiteettia parantaa myös se, että kyselyäni voidaan pitää tilastollisesti pätevänä vastausmäärän ylittäessä sadan vastauksen rajan. Triagulaation avulla voi myös parantaa tutkimuksen validiutta, sillä usea tutkimusmenetelmä parantaa tutkimuksen luotettavuutta.

3.2 Haastattelut

Kyselyn laatimisen ja muutamien vastausten läpikäynnin jälkeen tulin tulokseen, että haluan saada kyselyn tueksi vielä lisätietoa aiheesta. Palaverissa kunnan edustajien kanssa sovimme, että teen haastattelukierrokset kaikkien Punkalaitumen koulujen oppilaskuntien hallituksille. Punkalaitumella on yhteensä viisi koulua; lukio, yhteiskoulu sekä kolme alakoulua. Isoin alakouluista on Keskuskoulu, jossa on noin 150 oppilasta. Tämän lisäksi Punkalaitumella toimii kaksi pienempää alakoulua Pohjoisseu-

dun koulu sekä Kiertolan koulu. Mielestäni oli tärkeää kuulla myös alakoululaisten mielipiteitä aiheeseen, sillä etenkin viides- ja kuudesluokkalaiset ovat aktiivisia harrastajia ja jo parin vuoden sisällä he siirtyvät yhteiskouluun.

Otin yhteyttä kunkin koulun oppilaskuntatoimintaa ohjaavaan opettajaan, ja sovin tapaamisajat kouluilla. Haastattelin ensin lukion oppilaskunnan hallitusta, sen jälkeen vuorossa oli yhteiskoulu, jonka jälkeen siirryin alakouluille. Alakouluilla kävin ensin Keskuskoululla, jonka jälkeen haastattelin vielä Kiertolan sekä Pohjoisseudun oppilaat. Koska suurin osa lukiolaisista ja yhteiskoululaisista oli vastannut kyselyyn, heillä oli jo ennestään käsitys siitä, mitä haastattelu koski. Kerroin heille silti lyhyen alustuksen aiheesta, ennen haastattelun aloittamista. Koska alakoululaiset eivät olleet vastanneet kyselyyn, lähetin alakoulujen oppilaskunnan hallituksesta vastaaville opettajille lyhyen perehdytystekstin aiheesta, sekä muutaman kysymyksen, joita oppilaat voivat pohtia etukäteen. Poikkeuksena tähän oli Pohjoisseudun koulu, sillä koulun johtaja on myös sivistystoimenjohtaja Punkalaitumella, ja hän on ollut läheisesti mukana opinnäytetyöprosessissa sen alusta lähtien. Hän on ollut yksi kunnan edustajista, joka on ollut mukana aloituspalaverista lähtien. Hänellä oli siis jo valmiiksi kuva haastattelun teemoista. Muiden koulujen opettajat eivät puolestaan olleet tietoisia opinnäytetyön aiheesta.

Koska haastattelut olivat luonteeltaan vapaampia ryhmähaastatteluja, en katsonut järkeväksi tai edes mahdolliseksi nauhoittaa niitä. Ajattelin, että nuoret puhuvat vapaammin, jos haastattelutilanne ei ole liian muodollinen ja jäykkä. Haastattelut olivat luonteeltaan puolistrukturoituja haastatteluja, eli teemahaastatteluja. Teemahaastattelussa haastatteluteemat on suunniteltu huolellisesti etukäteen, mutta sanamuodot ja kysymysten järjestys ja painotukset voivat vaihdella eri haastatteluissa. Puolistrukturoiduissa haastatteluissa myöhempiä haastatteluita voidaan myös muokata edellisten haastatteluiden pohjalta, jos niissä ilmenee joitain mielenkiintoisia asioita, joita ei ole aiemmin osattu ottaa huomioon. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2009, 41.) Minulla oli runko teemoista ja kysymyksistä, joita kysyin kaikilta oppilailta, mutta he saivat myös vapaasti kertoa, mitä mieltä olivat kunnassa järjestettävistä kulttuuripalveluista ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksista. Muutin myös kysymysrunkoa lisäämällä mukaan teemoja, joita oli ilmennyt muissa haastatteluissa.

Koin, että tekemällä ryhmähaastattelut kaikille kouluille, pystyin syventämään kyselylä saamiani tietoja sekä täsmentämään kysymyksiä oppilaille heti haastattelutilanteissa. Saisin kuulla heiltä syvällisempää tietoa aiheesta, sekä tarkentaa, miten he haluaisivat vapaa-aikaansa viettää.

Haastatteluista

Haastatteluissa vastaajat jakoutuivat vähän eri tavalla. Ryhmät olivat vaihtelevan ko-koisia koulusta riippuen. Myös ryhmän sisällä oli paljon vaihtuvuutta siinä, ketä toivat ajatuksiaan ja näkemyksiään esille. Kaikki haastattelutilanteet olivat hyvin erilaisia luonteeltaan, vaikka niissä käytiinkin läpi samat kysymykset ja teemat.

Lukion oppilaskunnan hallitus oli hyvä ryhmä aloittaa haastattelut, sillä he olivat keskustelulle hyvin avoimia. He toivat esille näkemyksiään melko vapaasti ja vastasivat kysymyksiin laajasti. Koko ryhmä otti melko aktiivisesti osaa keskusteluun, ja vastasi kysymyksiin. Yhteiskoulun oppilaskunnan hallitus oli sen sijaan aivan toisenlainen haastatella. Vaikka hallituksen edustajia oli paikalla 14, eli neljä enemmän kuin lukion oppilaskunnan hallituksen haastattelussa, sain heiltä paljon vähemmän tietoa. Neljästätoista haastateltavasta vain viisi ihmistä osallistui keskusteluun ja vastasi kysymyksiin. Yhteiskoulun oppilaskunnan hallitukselle tekemäni haastattelu tuntuikin hyvin hedelmättömältä.

Koin erityisesti alakoulujen oppilaiden haastattelemisen tärkeäksi, jotta nuorten ajatuksista ja näkemyksistä saataisiin kattavampi kuva. Alakouluikäiset nuoret ovat usein kiinnostuksenkohteiltaan monissa määrin erilaisia kuin yhteiskoulu- tai lukioikäiset. Tämä kävi ilmi myös haastatteluissa. Eroa oli jonkin verran myös lukiolaisten ja yhteiskoululaisten välillä. Myös kyselyssä huomasi tämän eron nuorempien ja vanhempien vastaajien kesken. Vanhemmat erittelivät tarkemmin toiveitaan ja ajatuksiin, kun taas nuoremmat vastasivat suppeammin. Alakoululaiset nostivatkin haastatteluissa esiin täysin uusia asioita ja toiveita kunnan kulttuuripalveluista.

Haastatteluiden reliabiliteetti ja validius

Teoksen Tutki ja kirjoita mukaan laadullisen tutkimuksen luotettavuutta parantaa tutkijan tarkka selostus tutkimuksen toteuttamisesta. Tarkkuus koskee tutkimuksen kaikkia vaiheita ja aineiston tuottamisen olosuhteet tulee kertoa mahdollisimman selvästi ja totuudenmukaisesti. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 1997, 232.) Pertti Alasuutari korostaa kirjassaan Laadullinen tutkimus 2.0 (2011, 153), että tutkijan tulkinta on validi vain silloin, kun tutkija tekee havaintoaineiston ymmärrettäväksi ja kun havaintoaineiston puitteissa voi antaa loogisen selityksen ryhmän puhe- ja toimintatavoille.

3.3 Analyysimenetelmät

Analyysissä käytän työvälineenä Webropolin omaa Webropol analytics -ohjelmaa. Harkitsin myös SPSS-ohjelman käyttöä, koska se mahdollistaa monipuolisempien tilastollisten analyysien tekemisen. Opinnäytetyöni kannalta olennaista oli kuitenkin avointen vastausten tuottama tieto, joten en kokenut SPSS-ohjelman käyttämistä hyödylliseksi työni kannalta. Analyysissä käytän jonkin verran ristiintaulukointia. Ristiintaulukoin vastauksia etenkin eri luokkalaisten ja myös sukupuolten välillä. Koska kyselyn vastausmäärä on yli sata, käytän analyysissä prosenttilukuja. Jos se kysymyksen luonteen vuoksi on järkevämpää, käytän vastaajien lukumääriä prosenttien sijaan. Haastatteluista etsin yhteneväisiä teemoja ja vastaavasti uusia ideoita ja eroavaisuuksia. Analysoin haastatteluja työn tavoitteen valossa; saada selville, mitä mieltä nuoret kuntalaiset ovat kunnan nuortenpalveluista.

4 TULOSTEN ANALYSOINTI

Kyselyyn vastasi kaikkiaan 127 Punkalaitumella asuvaa nuorta. Kysely oli rakennettu niin, että yhtä kysymystä lukuun ottamatta kysymykset olivat vastaajille pakollisia. Tämä selkeyttää vastausten vertailemista keskenään, sillä vastausmäärissä ei ole eroja. Koska vastausmäärä on yli sata, vastauksia käsitellään enimmäkseen prosentteina. Olen tyytyväinen kyselyn vastausten lukumäärään, sillä iso vastausprosentti mahdollistaa tulosten yleistettävyyden.

Kyselyn tulosten syventämiseksi tein myös haastattelukierrokset kaikkiin Punkalaitumen viiteen kouluun. Haastattelin pääosin oppilaskuntien hallituksia, tosin kahdessa pienemmässä alakoulussa, Kiertolassa ja Pohjoisseudulla haastatteluryhmät olivat hieman erilaiset. Haastattelin niissä isompia ryhmiä, jolloin haastattelut tapahtuivat luokahuoneessa. Toteutin kaikki haastattelut puolistrukturoituina ryhmähaastatteluinä. Kävin haastattelussa läpi kyselyrunkoa, jonka teemat olivat nousseet esiin kyselyssä.

4.1 Kyselyn vastaajien taustatiedot

Koska Punkalaitumella asuu 13–16 -vuotiaita nuoria 105, 17–19 -vuotiaita nuoria 76 ja 19–25 -vuotiaita nuoria 127, vastasi kyselyyni 48 prosenttia kaikista kyselyn ikäryhmään kuuluvista nuorista. Vastausprosentti on korkea, ja siksi vastaukset ovat hyvin yleistettävissä koskemaan punkalaitumelaisia nuoria.

Punkalaitumen isoimmassa alakoulussa Keskuskoulussa opiskelee noin 150 oppilasta. Pohjoisseudun koulussa on 61 oppilasta, joista yhdeksän on esikoululaisia. Kiertolassa oppilaita on puolestaan parikymmentä. Keskuskoululla haastattelin oppilaskunnan hallitusta, Pohjoisseudulla haastattelin sekä oppilaskunnan hallitusta että 5.–6. luokkalaisia ja Kiertolassa koko koulua, sillä koulun ryhmäkoot olivat niin pienet. Yhteiskoulussa ja lukiossa haastattelin oppilaskuntien hallituksia.

4.2. Haastatteluiden taustatiedot

Aloitin haastattelukierroksen lukion oppilaskunnan hallituksesta. Haastattelussa oli läsnä yhteensä kymmenen oppilasta, joista neljä oli lukion kolmannelta vuosikurssilta, kolme toiselta vuosikurssilta sekä kolme ensimmäiseltä vuosikurssilta. Yhteiskoulun oppilaskunnan haastattelussa oli paikalla puolestaan 14 oppilasta, joista viisi kävi yhteiskoulun seitsemättä luokkaa, neljä kahdeksatta luokkaa ja loput viisi olivat yhdeksänneltä luokalta.

Alakouluilla haastattelut olivat luonteeltaan hieman erilaiset koulujen eroavaisuuksien vuoksi. Kaksi alakoulua Punkalaitumella on pienempiä kuin kolmas alakoulu, joten jouduin ottamaan tämän huomioon haastatteluja suunnitellessa. Lisäksi lukiolaisten haastattelemisen on hieman erilaista kuin alakoulun alimmilla luokilla olevien oppilaiden. Tämän vuoksi mukautin haastattelut kullekin koululle ja ryhmälle sopivaksi. Keskuskoululla haastattelin oppilaskunnan hallitusta, jossa oli paikalla kahdeksan oppilasta. Oppilaskunnan hallitukseen kuuluu jokaisesta 3.–6. luokasta kaksi edustajaa sekä yksi edustaja pienryhmästä. Keskuskoululla oppilaskuntatoimintaa ohjaava opettaja oli tehnyt antamieni kysymysten pohjalta lomakkeet kullekin luokalle, johon hallituksen edustajat olivat keränneet oman luokkansa ajatuksia ja toiveita. Haastattelu Keskuskoululla oli rytmiltään melko nopea ja selkeä, ja sain sieltä paljon uudenlaisia ajatuksia ja toiveita nuorten vapaa-ajanvieton mahdollisuuksiin Punkalaitumella.

Kiertolan koululla haastattelin oppilaskunnan hallituksen sijaan koko koulua. Koulussa on oppilaita kaiken kaikkiaan 20; 14 3.–6. luokkalaista oppilasta ja kuusi 0.–2. luokkalaista oppilasta. 0. luokkalaiset ovat esikoululaisia. Koska ryhmäkoot ovat niin pienet, ajattelin, että paremman kuvan saamiseksi haastatteluun voi osallistua koko koulun lapset. Olin lähettänyt ennakkoon myös Kiertolan koulun johtajalle kysymyksiä, joita oppilaat olivat voineet pohtia etukäteen. Täten heillä oli jonkinlainen käsitys, mistä haastattelussa on kyse. Koska paikalla oli myös iältään nuorempia oppilaita, vastaukset olivat osittain hyvin erilaisia kuin muissa kouluissa. Haastattelu oli kuitenkin haastava, sillä oppilaat vastasivat ensin vain kyllä tai ei yhtenä ryhmänä. Vasta haastattelun loppuvaiheessa oppilaat uskalsivat ehdottaa itse esimerkiksi retkikohteita. He nostivat haastattelun aikana vahvasti esiin toiveen retkistä erilaisiin kohteisiin.

Pohjoisseudun koululla haastattelin puolestaan ensin oppilaskunnan hallitusta, johon kuului yksi edustaja jokaiselta kuudelta luokalta. Sovin jo etukäteen, että hallituksen lisäksi haastattelen myös yhdistettyä 5.–6. luokkaa, jotta myös pohjoisseutulaisten näkemyksistä saisi paremman kuvan. Pohjoisseudun 5-6. luokkalaisia oli haastattelupäivänä läsnä yhteensä 14 oppilasta. Pohjoisseudun koululla haastattelin ensin oppilaskunnan hallitusta ja sen jälkeen kävin tapaamassa vielä 5.–6. luokkalaisia. Pohjoisseudun koulun rehtori toimii sivistystoimen johtajana Punkalaitumella, ja hän on ollut mukana opinnäytetyöprojektissani. Hän on ollut yksi kunnan edustajista, joka on ollut mukana opinnäytetyöhöni liittyvissä palaverissa. Tämän takia en lähettänyt hänelle kysymyksiä aiheeseen liittyen. Oppilaat tiesivät silti, mihin aihepiiriin haastattelut liittyvät, koska heille oli kerrottu, mitä opinnäytetyöni koskee.

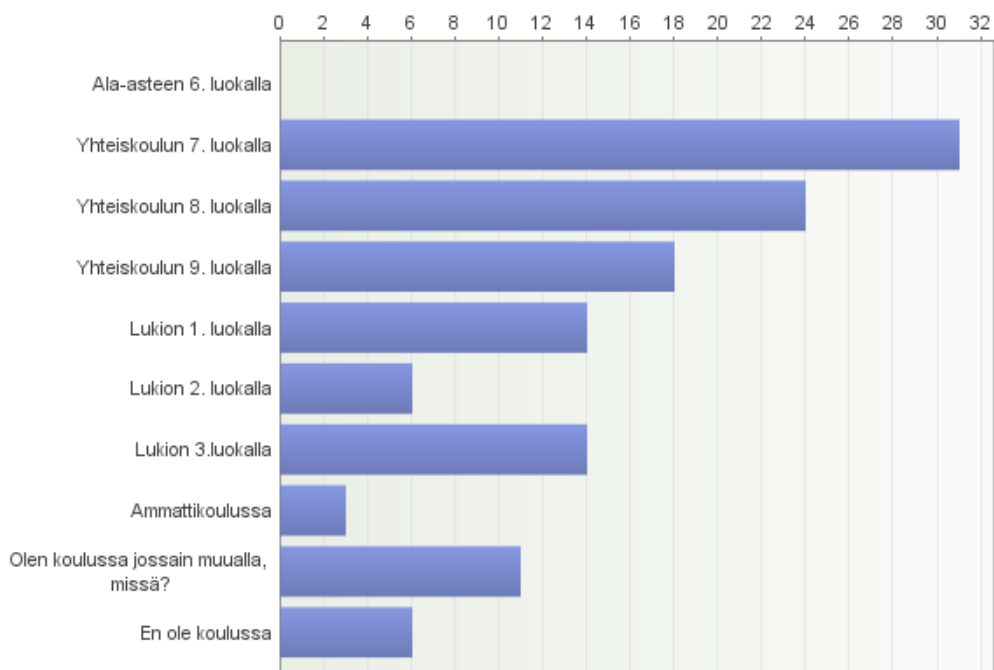
Pohjoisseudun oppilaskunnan hallitukseen kuuluu yksi oppilas jokaiselta luokalta. Haastattelin oppilaskunnan hallitusta välitunnin aikana, eikä haastattelu ollut kestoltaan kovin pitkä. Oppilaat olivat kovin hiljaisia, eikä heillä ollut juurikaan mielipidettä kunnan kulttuuripalveluista. He tuntuivat haastattelun perusteella olevan nykyisiin palveluihin pääsääntöisesti tyytyväisiä.

4.3 Kyselyn sekä haastatteluiden läpikäyminen

Nuorin kyselyyn vastannut oli 12-vuotias. Koska kukaan vastanneista ei ole alakoulun kuudennelta luokalta, voi päätellä tämän 12-vuotiaan vastaajan olevan kuusivuotiaana koulunsa aloittanut oppilas, joka käy nyt yläasteella 7. luokkaa. Vanhin kyselyyn vastannut oli 25-vuotias. Tyttöjä kyselyyn vastasi 68, joka oli 54 prosenttia kaikista kyselyyn vastanneista. Poikia kyselyyn vastasi puolestaan 59, mikä on 46 prosenttia kaikista vastanneista. Sukupuolet ovat siis lähes tasavertaisesti edustettuna tutkimukseni aineistossa. Koska sukupuolet olivat niin tasavertaisesti edustettuna, ovat kyselyni tulokset hyvin yleistettävissä koskemaan punkalaitumelaisia nuoria. Kyselyyn vastanneiden ikä oli keskimäärin 15.

Kaikista kyselyyn vastanneista nuorista vain kolme oli ammattikoululaisia. Jossain muualla koulussa oli 11 vastaajaa. Näiden vastaajien uskon olevan henkilöitä, jotka opiskelevat jossain korkeakoulussa. Tämä selviää myös kouluista, jotka he ovat listanneet vapaaseen kenttään kysymyksen perässä. Kuusi kaikista kyselyyn vastanneista ei ollut missään koulussa. Uskon heidän olevan esimerkiksi armeijassa olevia nuoria tai töissä olevia henkilöitä. Ammattikoulusta valmistuneet nuoret voivat olla jo työelämässä. Osa nuorista pitää väli vuoden tai -vuosia etenkin lukion jälkeen, joten myös he kuuluvat tähän ryhmään. Osa nuorista ei myöskään pääse korkeakouluopintoihin, vaikka he olisivatkin hakeneet. Myös he voivat olla näitä vastaajia, jotka eivät ole koulussa. Koska *ammattikoulussa, jossain muualla koulussa* tai *ei missään koulussa* olevia henkilöitä on noin vähän edustettuna kyselyssä, edustavat kyselyn tulokset enimmäkseen peruskoulussa tai lukiossa olevien henkilöiden näkemyksiä.

Taulukko 1. Vastaajien jakautuminen koulujen / luokan mukaan

Kysyttäessä millaisia kulttuuripalveluita kunnassa on, sekä pojista (42 / 71 %) että tytöistä (60 / 88 %) nimesivät kirjaston. Poikien vastauksissa nimettiin usein lisäksi musiikkiopetuksen (14 / 24 %) sekä kesäteatterin (11 / 19 %). Vastaajat eivät eritelleet, tarkoittivatko he musiikkiopetuksella kansalaisopistossa olevia kursseja, vai jostain muuta musiikkiopetusta, esimerkiksi yksityisiä pianotunteja. Tyttöjen vastaukset

olivat monipuolisempia sekä perusteellisempia. Tytöt nimesivät kunnan kulttuuripalveluiksi esimerkiksi, kesäteatterin (16 / 24 %), musiikkiopetuksen (15 / 22 %) ja kansalaisopiston ohjelman (7 / 10 %).

Pojista 66 prosenttia piti kirjastoa ja sen palveluita hyvänä tai melko hyvänä. Tytöistä puolestaan 71 prosenttia oli sitä mieltä, että kirjasto ja sen palvelut Punkalaitumella ovat hyviä tai melko hyviä. Enemmistö vastanneista on siis tyytyväisiä kunnan kirjastoon, ja sen palveluihin.

Nuorisotila Nurkkaputkaa hyvänä tai melko hyvänä piti 44 prosenttia pojista. 30 prosenttia puolestaan ei ollut käyttänyt kyseistä palvelua ollenkaan. Tytöistä vastaavasti 28 prosenttia piti palvelua hyvänä tai melko hyvänä. 46 prosenttia vastanneista tytöistä ei ollut kuitenkaan käyttänyt palvelua ollenkaan. Pojat kokivat nuorisotila Nurkkaputkan paremmaksi palveluksi kuin vastanneet tytöt, ja he käyttivätkin palvelua enemmän.

Kansalaisopiston ohjelma jakoi muita palveluita enemmän mielipiteitä. Pojista 42 prosenttia ei ole käyttänyt kansalaisopiston ohjelmaa ollenkaan. Muiden vastausvaihtoehtojen kohdalle vastaukset sijoittuivat melko tasaisesti. Tytöistä 45 prosenttia ei ole käyttänyt Kansalaisopiston tarjoamia kursseja. Käyttäneistä kuitenkin moni sanoo tarjonnan olevan hyvä tai melko hyvä, tai ei hyvä muttei huonokaan.

Taulukko 2. Kyselyyn vastanneiden mielipiteistä kirjastosta, nuorisotila Nurkkaputkasta sekä Kansalaisopiston ohjelmasta.

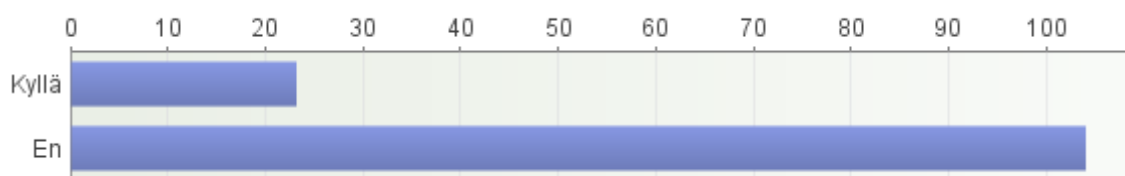
	1	2	3	4	5	Yhteensä	Keskiarvo
Kirjasto	7	5	17	38	49	116	4,01
Nuorisotila Nurkkaputka	7	3	9	23	22	64	3,78
Kansalaisopiston ohjelma	5	5	11	19	16	56	3,64

1= huono, 2= melko huono, 3= Ei huono muttei hyväkään, 4= Melko hyvä, 5=Hyvä

Punkalaitumella järjestetään joka vuosi itsenäisyyspäivänjuhla, joka on suunnattu etenkin veteraaneille. Kyselyssä kysyttiin, toivoisivatko nuoret itsenäisyysjuhlaan joltain ohjelmaa nuorille. Vain kahdeksan vastaajaa pojista ja 15 tytöistä toivoi nuorille

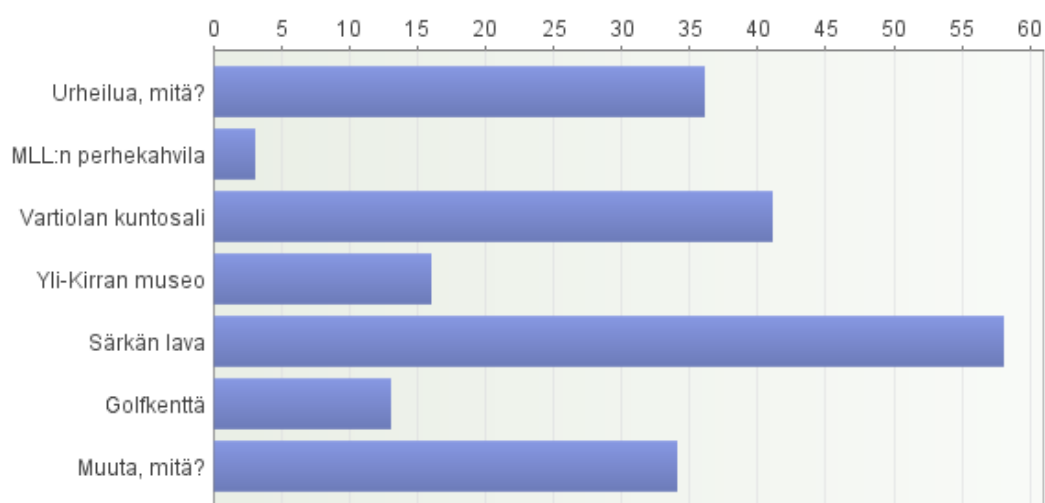
suunnattua itsenäisyyspäiväjuhlaan. Ainoastaan 18 prosenttia kaikista vastaajista toivoi juhlaan ohjelmaa nuorille. Uskon tämän johtuvan siitä, että nuoret ovat tottuneet siihen, että itsenäisyyspäiväjuhla on suunnattu pääasiassa veteraaneille. He eivät ehkä osaa kuvitella, mitä itsenäisyyspäivänä voitaisiin järjestää nuorille. Luulen, että tämä saattaa johtua siitä, että nuorille ei ole järjestetty juhlan oheen ohjelmaa. Uskon myös, että sukupolvien välinen ero saattaa näkyä siinä, kuinka paljon itsenäisyyspäivää arvostetaan.

Taulukko 3. Toivoisitko, että kunnan järjestämään itsenäisyyspäiväjuhlaan liitettäisiin jotain nuorille suunnattua ohjelmaa?

Kysyttäessä muista vapaa-ajan palveluista kävi ilmi, että nuoret Punkalaitumella harrastavat melko paljon liikuntaa eri muodoissa. Urheilua harrastaa 32 prosenttia vastanneista pojista ja 26 prosenttia tytöistä. Lisäksi Vartiolan kuntosalia käyttää 39 prosenttia pojista ja 27 prosenttia tytöistä. Tämän lisäksi muutama harrastaa myös golfin peluuta. Toinen suosittu vapaa-ajan viettotapa on Särkän tanssilava. Pojista 41 prosenttia vastasi käyvänsä Särkässä ja tytöillä vastaava luku oli 52 prosenttia. Särkkä osoittautuikin vastaajien joukossa suosituimmaksi kulttuuripalveluksi kirjaston jälkeen.

Taukukko 4. Käytätkö jotain muita kunnassa järjestettävistä vapaa-ajanviettomahdollisuuksista tai harrastatko jotain seuraavista?

38 prosenttia vastaajista kommentoi vapaaseen kenttään, että nuorten vapaa-ajan vieton mahdollisuudet ovat huonot, eikä vaihtoehtoja juurikaan ole. Osa vastaajista (15 prosenttia) puolestaan kommentoi, että ohjelmaa ja mahdollisuuksia on hyvin. Haastatteluissa puolestaan ilmeni, että mahdollisuuksia on, mutta kaikki eivät tiedä niistä. Vastauksista saa kuvan, että eri vaihtoehtoja täytyy osata etsiä. Tämän totesi myös kaksi vastaajaa kyselyssä. Myös alakoululaisten haastatteluissa todettiin, että jo olemassa olevista tapahtumista tulisi tiedottaa paremmin. Vaikka tapahtumista olisi tietoa esimerkiksi koulun ilmoitustaululla, eivät oppilaat lue sitä usein niin ajatuksella. Parhaaksi tavaksi koettiin koteihin jaettavat tiedotteet, sillä ne saavat niin oppilaiden kuin vanhempienkin huomion.

Lukiolaiset totesivat haastattelussa, että iso osa nuorista ei ota selvää, mitä kaikkea kunnassa olisi tarjolla. Samaten he totesivat, että useassa aktiviteetissa, mitä kunnassa järjestetään käy melko vähän osallistujia, ja jos omat kaverit eivät aio osallistua, on heillä sosiaalinen paine siitä, ettei itsekään voi ottaa osaa tapahtumaan. Tämä on nuorten keskuudessa yleistä, ja siksi tapahtumien pitäisikin olla tarpeeksi kiinnostavia tai hyvin markkinoituja, jotta osallistumiskynnys alenisi.

”Kursseista voisi tieto kulkea paremmin esimerkiksi koululla mm. kuvataiteeseen ja muuhun harrastetoimintaan liittyen.” (Nainen, lukio)

”löytyy ohjelmaa, jos osaa etsiä” (Nainen, Lukio)

”Niitäkin vähäisiä palveluita, mitä löytyy, pitäisi mainostaa paljon enemmän, koska nuoret eivät oikeasti tiedä, mitä kaikkea Punkalaitumella voi tehdä.” (Nainen, jossain muualla koulussa)

Muutama nuorista (seitsemän nuorta) toivoo myös kunnan kulttuuripalveluihin lisää urheilumahdollisuuksia. Nämä nuoret toivovat urheilumahdollisuuksien olevan jalkapalloa, jääkiekkoa, tanssitunteja tai ryhmäliikuntatunteja. Jääkiekossa tai jalkapallossa Punkalaitumella ei ole joukkueita, mutta tanssia sekä jumppaa siellä on mahdollista harrastaa.

”Kerhoja on joitakin, mutta erityisesti yläastealaisilta tuntuu puuttuvan viihdykkeet täysin, esim. punkalaitumella ei ole kunnollista jalkapallo tai muu joukkuetta.” (Mies, Lukio)

”Enemmän mahdollisuuksia jääkiekkoon!” (Mies, Lukio)

Lukiolaisten haastattelussa erityisesti tytöt toivoivat lisää urheilumahdollisuuksia erilaisten pallopelien muodossa. He toivoivat niin jalkapalloa, salibandya kuin koripalloakin. Lukiolaisten lisäksi myös alakoululaiset toivoivat lisää urheilua kuntaan. Keskuskoululaiset ja Kiertolan koululaiset toivoivat omia jääkiekkjoukkueita kaikille ikäryhmille. Myös Pohjoisseudun oppilaat toivoivat jääkiekkjoukkueita kaiken ikäisille. Heitä kiinnosti myös päästä pelaamaan erilaisia pallopelejä, kuten esimerkiksi lentopalloa.

Kyselytutkimuksen muutamassa vastauksessa nousi esiin toive jalkapallon ja jääkiekon peluusta kunnassa. Haastatteluissa kaikki ikäryhmät nostivat esiin myös tämän toiveen. Etenkin alakoululaiset toivoivat omia joukkueita kaikille ikäluokille. Laitumen Pallo, eli La-Pa on juuri avannut toimintakauden ja jalkapallon pelaamiseen kunnassa onkin mahdollisuus. Joukkueita on kaksi; nuoret, jotka ovat vuonna 2006 tai myöhemmin syntyneitä ja vanhemmat, joita ovat vuonna 2005 tai aiemmin syntyneet. Jalkapallon pelaaminen on siis kunnassa jo mahdollista. (Laitumen Pallo 2014.)

Kysymykseen *Millaisia palveluita kotikunnassasi Punkalaitumella tarjotaan?* vain kahdeksan prosenttia vastaajista vastasi *En tiedä* tai oli kirjoittanut avoimeen vastaukseen vain kirjaimia tai jotain muuta, joka ei merkitse mitään. Usea vastaaja kertoi, mitä palveluita kunnasta löytyy tai kommentoi, mitä mieltä olemassa olevista palveluista on. Kysymys ei ollut siis yksiselitteisesti muotoiltu. Yksiselitteiseen muotoiluun en ollut pyrkinytkään, sillä halusin kysymyksellä selvittää vastaajien yleiskuvaa Punkalaitumen kulttuuripalveluista.

Kysymykseen *Toivoisitko Punkalaitumen kunnassa järjestettävän jotain muita kulttuuripalveluita? Jos toivot, mitä?* tuli paljon erilaisia vastauksia. 49 vastaajaa, eli 39 prosenttia vastasi, ettei tiedä toivooko, tai ei toivo mitään muita kulttuuripalveluita kuntaan. Tämä on melko iso prosentti. Näistä 49 vastaajasta 33 oli yläasteen 7.–9. -luokalla. Suurin osa vastaajista, jotka eivät kaipaakaan ohjelmaa, ovat siis yläasteikäisiä. Yläasteen 7.–9. -luokalla oli yhteensä 73 vastaajaa.

Lukiolaisia vastaajia oli 34. Näistä 34 vastaajasta 10 ei toivonut tai ei tiennyt toivooko jotain muuta ohjelmaa kuntaan. Ammattikoulussa ja muualla opiskelevia tai niitä, jotka eivät ole koulussa oli yhteensä 20 vastaajaa. Näistä kahdestakymmenestä kuusi ei tiennyt tai ei toivonut kuntaan muita kulttuuripalveluita.

Taulukko 5. Toivoisitko Punkalaitumen kunnassa järjestettävän jotain muita kulttuuripalveluita? Jos toivot, mitä?

	Ei toivo mitään tai ei tiedä	Vastaajien määrä
Yhteiskoulu	33	73
Lukio	10	34
Ammattikoulu	1	3
Muualla koulussa tai ei ole koulussa	5	19
Yhteensä	49	127

Kyselystä selviää, että kaikissa ikäryhmissä toistuu toive elokuvanäytöksistä (24 %, 30 mainintaa) sekä nuorille suunnatuista konserteista (24 mainintaa, eli 19 %) Näitä toivovat niin seitsemäsluokkalaiset kuin lukiolaisetkin. Elokuvat ja nuorille suunnatut konsertit olivatkin ainoita palveluita, joita toivottiin laajasti kaikissa ikäryhmissä.

Toive elokuvanäytöksistä nousi esiin myös haastatteluissa. Lukiolaiset pohtivat, että olisi mukava, jos kunnassa olisi mahdollisuus päästä välillä elokuviin. Eräs oppilas totesikin, että elokuvissa voisivat käydä sellaisetkin nuoret, jotka eivät vietä aikaansa ”torilla notkuen”. Yhteiskoululaiset puolestaan eivät olleet yhtä kiinnostuneita elokuvaesityksistä kuin lukiolaiset. Sen sijaan kaikkien alakoulujen haastatteluissa toive elokuvaesityksistä nousi esiin.

Konsertit herättivät keskustelua myös haastatteluissa. Lukiolaiset toivoivat nuorille suunnattuja konsertteja kuntaan, mutta he nostivat esiin epäilyksen siitä, että hyvät ja mielenkiintoiset artistit maksavat liikaa. He pohtivatkin, että ehkä jotkut pienemmän bändit saattaisivat saapua Punkalaitumelle. Yhteiskoululaiset eivät paljoa kommentoineet ajatusta konserteista, mutta kaikissa alakouluissa ne puolestaan nostettiin vahvasti esille. Alakoululaiset ja lukiolaiset olivat samaa mieltä siitä, että Särkän tanssilava olisi paras konserttipaikka kunnassa.

Konserttien sijaan lukiolaiset pitivät todennäköisempänä sitä, että Punkalaitumelle voitaisiin saada esiintymään mielenkiintoisia stand up -esiintyjä. Esimerkiksi Youtubesta nuorille tutut sketsihahmot koettiin mahdolliseksi ja kiinnostaviksi esiintyjiksi. Kiinnostus stand up -esityksiä kohtaan ei noussut esiin kyselyssä. Stand up -esitykset koki kiinnostavaksi myös yhteiskoulun oppilaskunnan hallitus. Sen sijaan alakoululaiset eivät innostuneet stand up -esityksistä. Tämä kertoo hyvin siitä, kuinka eri-ikäiset nuoret pitävät erilaisista asioista ja esityksistä.

Yläasteikäisistä moni on vastannut, ettei tiedä, toivoisiko kuntaan joitain muita kulttuuripalveluita. Suurin osa (67 prosenttia) niistä, jotka eivät toivo mitään uusia palveluita kuuluvat myös yläasteikäisiin. Sen sijaan muutama lukiolainen (kolme vastaajaa), että pieneen kuntaan on vaikea järjestää esimerkiksi konsertteja. Lukiolaiset toivat tämän esiin vahvasti myös haastattelussa.

” Ei näin pienelle paikkakunnalle voi oikein järjestää mitään erikoista...”
(Nainen, Lukio)

”Toivoisin kivoja konsertteja yms., mutta näin pienellä paikkakunnalla siinä ei olisi mtn järkeä.” (Nainen, Lukio)

”Toivoisin, että täällä järjestettäisiin enemmän konsertteja. Toki ymmärrän, että se on melko haastavaa näin pienessä kunnassa.” (Nainen, muualla koulussa)

Kuten jo aiemmin mainitsin, yhteiskoulun oppilaskunnan hallitukselle tekemäni haastattelu oli kovin jähmeä. Oppilaista oli vaikea saada irti minkäänlaista vastausta, sillä he olivat hyvin hiljaa. Kysyin yleisiä kysymyksiä ja täsmennettyjä, mutta vain viideltä haastateltavasta ryhmästä sai jonkinlaisen vastauksen. He myös vastasivat useaan kysymykseen, etteivät tienneet, mitä mieltä asiasta ovat. Tämä tuki kyselyn vastauksia, sillä suurin osa en tiedä -vastausten antajista kyselyssä oli yhteiskoululaisia. Yhteiskoululaiset totesivat yleisesti, että jotain toimintaa toivotaan, mutta toiveiden kohdentaminen oli hankalaa. Yhteiskoululaisia kiinnosti eniten vain viettää vapaa-aikaa kavereiden kanssa.

Kyselyn lopussa vastaajille annettiin mahdollisuus vapaaseen kommentointiin. Tämä oli kyselyn ainoa kohta, johon ei ollut pakko vastata. 68 prosenttia kaikista vastaajista oli kuitenkin vastannut myös tähän kohtaan. Tämän kysymyksen vastaukset toistivat hyvin pitkälle asioita, jotka olivat nousseet esille jo kyselyn aikaisemmissa kohdissa. Tällaisia olivat esimerkiksi kommentit vapaa-ajanviettomahdollisuuksien vähyydestä tai kommentit siitä, että tapahtumista ei tiedoteta tarpeeksi.

Alakoulujen haastatteluissa nousi esiin toiveita sellaisista vapaa-ajanviettoiveista, mitä ei noussut esiin kyselytutkimuksesta. Yksi tällainen yhteinen teema kaikille alakouluille oli toive retkistä erilaisiin kohteisiin. Hyviksi kohteiksi nimettiin erilaiset laskettelukeskukset, ostoskeskukset sekä uimahallit. Myös yhteiskoulun oppilaat toivoivat retkiä yhteiskoulun oppilaskunnalle tekemässäni tekemässäni haastattelussa. Keskuskoululaiset ja Pohjoisseudun koululaiset toivoivat alakoululaisille omia vuoroja nuorisotila Nurkkaputkaan. Lisäksi alakoululaisia kaikissa kouluissa kiinnosti erilaiset tietokoneisiin liittyvät tapahtumat, kuten koodaamaan oppiminen tai lanit. Lanit ovat tapahtuma, jonne joukko pelaamista harrastavia ihmisiä kerääntyy omien tietokoneidensa kanssa. He muodostavat toisiinsa kytketyistä tietokoneista lähiverkon, jossa he pelaavat yhdessä. (Parviainen s.a., 14.) Näiden lisäksi alakoululaisilla oli paljon muita ideoita ja toiveita. Niihin kuului esimerkiksi kielikurssit, teatteriesitykset, mo-

tocross-kisat sekä parkour-rata. Myös toive skeittirampeista Punkalaitumen keskustassa nousi esiin niin Keskuskoululla kuin Pohjoisseudullakin.

4.5 Yhteenveto

Sekä kyselyssä että haastatteluissa oli muutamia teemoja, jotka toistuivat ikäryhmästä riippumatta. Tällaisiksi teemoiksi nousivat erityisesti elokuvaesitykset sekä nuorille suunnatut konsertit. Hyviksi paikoiksi näille koettiin Vartiola ja Särkkä. Särkkä onkin vakiinnuttanut asemansa konserttipaikkana Punkalaitumella, ja se koetaan syrjäisestä sijainnistaan huolimatta saavutettavaksi paikaksi. Näiden lisäksi erilaiset urheiluharrastukset olivat kaikkien ikäryhmien suosiossa. Jääkiekko, jalkapallo sekä muut palloilulajit olivat mieluisimpia harrasteita nuorille ikäryhmään katsomatta. Alaasteelaiset toivoivat erityisesti omia vuoroja nuorisotila Nurkkaputkalle. Hyviksi päiviä mainittiin päivät, jolloin koulu loppuu aikaisin, sekä perjantain alkuillat.

Nuoret kokivat myös, että on tärkeää tarjota harrastusmahdollisuuksia oman ikäisten kanssa, sillä sekä nuorempien että vanhempien seuraa arastellaan. Tärkeänä pidettiin myös hyvää tiedotusta tapahtumista. Hyväksi väyläksi koettiin koulun kautta jaettava informaatio, sillä se saavuttaa parhaiten kaikki nuoret. Etenkin kyselyssä nousi myös esiin se, että osa nuorista, etenkin yläasteikäiset ovat tyytyväisiä kunnassa oleviin vapaa-ajan vieton mahdollisuuksiin. Osa nuorista vastasi myös, että käy harrastuksissa mieluummin naapurikunnissa.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITYSEHDOTUKSET

Sekä kysely että haastattelu nosti esille hyvin samankaltaisia vastauksia. Nuoret olivat monilta osin tyytyväisiä kunnan vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin. Sekä kysely että haastattelut nostivat kuitenkin esiin sen, että nuoret toivoisivat kuntaan elokuvaesityksiä. Samoin toive nuorille suunnatuista konserteista nousi esiin kaikissa ikäryhmissä. Lisäksi nuoret toivoivat mahdollisuuksia pelata erilaisia pallo- ja kiekkopelejä sekä retkiä järjestettäväksi erilaisiin kohteisiin.

5.1 Kehitysehdotukset

Vaikka osa kyselyyn vastanneista nuorista on tyytyväisiä kunnan nykyisiin kulttuuri- palveluihin ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin, nousi tutkimukseni pohjalta muutamia asioita, joita voisi selkeästi kehittää. Suurin osa näistä kehitysehdotuksista on yksinkertaisia, edullisia ja helposti toteutettavissa. Kehitysehdotukset perustuvat täysin tutkimustuloksista saatuun tietoon nuorten toiveista. Listaan kehitysehdotuksiin, miten nuorten toivomia asioita voitaisiin järjestää kunnalle mielekkäällä tavalla.

1. Tilojen käyttöön liittyvät kehitysehdotukset

Nuorisotila Nurkkaputkan käyttö

Kyselytutkimukseni ja haastatteluiden kautta nousi esiin kehitysehdotuksia, jotka liittyvät selkeästi tilojen käyttöön. Niin Keskuskoululla kuin Pohjoisseudun koululla nousi vahvasti esiin toive, että alakoululaisille saataisiin omia vuoroja nuorisotila Nurkkaputkalle. Omia vuoroja alakoululaisille on joskus ollut, mutta tällä hetkellä sellaisia ei ole. Alakoululaiset toivoivat, että vuoroja olisi lyhyiden koulupäivien jälkeen ja esimerkiksi perjantaina alkuillasta.

Tiedustelin vapaa-aikatoimensihteeriltä, onko alakoululaisille mahdollista saada omia vuoroja. Koska kunnassa ei ole resursseja palkata nuorisotyölle omaa henkilöä, ei ole henkilöresurssien vuoksi ollut mahdollista pitää tilassa alakoululaisille omia vuo-

roja. Nurkkaputka on tarkoitettu alle 25-vuotiaille nuorille, ja se on auki keskiviikkoisin klo 15-19 ja perjantaisin klo 17-22 (Punkalaitumen kunta 2014f). Nurkkaputkalla järjestetään päiväaikaan kerhoja myös senioreille.

Jos nuorisotilalle olisi mahdollista saada pysyvä valvoja, olisi se nuorten kannalta parempi. Kunta on juuri palkannut uuden hanketyöntekijän, jonka tehtäviin kuuluu myös nuorisotilalla valvominen. Hänet on kuitenkin palkattu tällä hetkellä vain toukokuun 2014 loppuun asti. Tämän työntekijän myötä nuorilla saattaa siis olla pysyvä ihminen, kenet he tunnistavat ja kenelle he uskaltavat kertoa rehellisesti mielipiteitään. Jos nuorisotilalla on pysyvä valvoja, tutustuu hän nuoriin, ja pystyy näin myös kuuntelemaan, tukemaan ja auttamaan heitä eri tavalla kuin vaihtuvat, nuorille vieraammat valvojat. Lisäämällä nuorille vuoroja nuorisotilalle sitoutettaisiin nuoria omaan kuntaan, ja näin varmistettaisiin kunnan vetovoimaisuus nuorten silmissä myös silloin, kun opintojen jälkeen he asettuvat aloilleen ja perustavat perheitä. Kunta, jossa nuoria kuunnellaan, arvostetaan ja jossa on ollut itsekkin hyvä kasvaa, voidaan kokea hyväksi vaihtoehdoksi kasvattaa myös omat lapset.

Pallokerhoja tilojen käyttömahdollisuuksien puitteissa

Niin lukiolaisten kuin alakoululaistenkin keskuudessa nostettiin esiin toive päästä pelaamaan erilaisia pallopelejä. Erityisesti tytöt toivoivat tätä mahdollisuutta. Haastatte- luissa keskustelin niin lukiolaisten kuin alakoululaisten kanssa, missä ja miten pelejä haluttaisiin pelata. Hyväksi mahdollisuudeksi tähän koettiin erilaiset kerhot, esimerkiksi koulun jälkeen. Erilaisia iltapäiväkerhoja Punkalaitumella järjestetäänkin koulun jälkeen, esimerkiksi bändikerho löytyy niin alakoululaisille kuin yhteiskoululaisille. Ensi lukuvuoden kerhoja mietittäessä palloilukerho voisi olla hyvä vaihtoehto. Palloilu- kerhoa voisi pitää alakoululaisille ja yhteiskoululaisille iltapäiväkerhona ja lukiolaisille palloilu voisi olla valittavissa esimerkiksi vapaasti valittaviin kursseihin tai jonkinlaise- na kerhona ilta-aikaan.

Jos liikuntahallissa on vapaata tilaa, kerhoja voisi pitää siellä, etenkin talviaikaan. Liikuntahallia käytetään runsaasti, ja sen vuorot ovat kysytyjä. Kunta voisi kuitenkin varata esimerkiksi pari tuntia viikosta aikaa palloilukerhoille. Näin nuoret pääsisivät

pelaamaan niin lentopalloa, koripalloa kuin käsipalloakin. Keväisin ja syksyisin kerhoa voitaisiin pitää myös Vartiolassa, jossa on mahdollisuus pesäpallon ja jalkapallon pelaamiseen.

2. Kulttuuripalveluiden kehittäminen

Nuorille suunnatut konsertit Särkän tanssilavalla

Kaikkien ikäryhmien nuoret toivoivat nuorille suunnattuja konsertteja kuntaan. Nuoret myös nimesivät konserteille parhaaksi tapahtumapaikaksi Särkän tanssilavan. Tämä kertoo siitä, että punkalaitumelaiset ovat tottuneet Särkkään konserttipaikkana ja kokevat sen helposti lähestyttäväksi, vaikka se sijainniltaan onkin syrjässä, noin 12 kilometriä kunnan keskustasta. Toimintaa Särkässä ylläpitää Punkalaitumen Kunto, ja tansseja siellä on järjestetty 60 vuotta. (Punkalaitumen Kunto 2014.) Koska Särkkä on toiminut jo useiden vuosikymmenien ajan, on Kunto ry:lle muodostunut Särkän suhteen kokemusta ja verkostoja. Särkässä esiintyy myös vuosittain tunnettuja iskelmämusiikin tähtiä.

Koska nuoret alakoululaisista lukiolaisiin ja vielä vanhempiin toivoi konsertteja, olisi niille yleisöä. Särkässä voisi järjestää kokeilun nuorille suunnatuista konserteista. Konsertteja voisi olla aluksi yksi tai kaksi, ja ne voisi järjestää kesäaikaan Särkässä esimerkiksi perjantai-iltana. Jos konsertteja kokeillaan kesäaikaan, ne voisivat olla myös torstai-iltana, sillä loma-aikaan päivällä ei ole niin paljoa merkitystä. Torstaisin esiintyjien palkkiot saattavat olla edullisempia kuin viikonloppuina. Hyvät esiintyjät houkuttelisivat yleisöä myös muista kunnista. Lippujen hinnan voisi määrittää sen mukaan, mitä esiintyjä maksaa; näin kulut saataisiin katettua lipputuloista. Punkalaitumella on tänä vuonna 375-juhlavuosi, ja yksi sen puitteissa järjestettävä tapahtuma on nuorille suunnattu konsertti Särkkään. Jos konsertti kerää yleisöä, kannattaisi kokeilla nuorille suunnattujen konserttien järjestämistä Särkässä muutenkin. Juhlavuoden konsertin järjestää Punkalaitumen kunta, mutta muuten konserteissa sopivampi toimija voisi olla Punkalaitumen Kunto, jolla on kokemusta vastaavanlaisten tapahtumien järjestämisestä.

Elokuvanäytökset kunnassa

Niin kyselyssä kuin haastatteluissa mainittiin toive elokuvaesityksistä kunnassa. Elokuvia toivoivat niin alakoululaiset kuin lukiolaisetkin. Myös vanhemmat kyselyyn vastanneet toivoivat elokuvaesityksiä kuntaan. Punkalaitumen kirjastolla on tällä hetkellä olemassa elokuvalisenssi, joka mahdollistaa tuhansien elokuvien näyttämisen kirjaston tiloissa, sillä lisenssi on tilakohtainen. Lisenssi on ollut kirjastolla syksystä 2013 lähtien, ja se ostetaan vuodeksi kerrallaan. Kuntalaiset eivät ole kuitenkaan käyttäneet elokuvien katsomisen mahdollisuutta kovin paljoa hyväkseen kirjastossa. Nuoret kuntalaiset ovat potentiaalinen ryhmä, joita elokuvien katsominen kiinnostaa. Elokuvia, joita lisenssillä saa näyttää, katsottaisiin varmaa enemmän, jos lisenssi ostettaisiin esimerkiksi nuorisotila Nurkkaputkalle. Nuoret eivät ehkä koe kirjastoa sellaiseksi paikaksi, jossa elokuvia katsotaan. Nuorisotila voisi siksi olla paikkana parempi näille elokuville.

Kyselyn vastauksissa 30 vastauksessa toivottiin elokuvanäytöksiä kuntaan. Näistä 30 vastauksesta kymmenen oli muotoiltu, että kuntaan toivotaan elokuvateatteria. Osa nuorista tarkoittaa elokuvanäytöksillä siis elokuvateatterin kaltaisia elokuvanäytöksiä. Elokuvateatteria toivottiin myös haastatteluissa. Täsmensinkin haastatteluissa, että olisivatko nuoret valmiit maksamaan elokuvaesityksistä, jos elokuvat olisivat elokuvateattereissa näytettäviä elokuvia, ja kaikki vastasivat myöntävästi. Varsinaisen elokuvateatterin rakentaminen kuntaan ei ole realistista, koska se vaatisi, että toimintaa pitäisi yllä yrittäjä. Punkalaidun on kuntana pieni, eikä yleisöä viikoittaisiin elokuvanäytöksiin riittäisi. Elokuvateatteri ei olisi siis yrittäjälle kustannustehokas.

Kunnassa voisi sen sijaan tehdä kokeilun elokuvanäytöksistä jonkun kiertävän elokuvateatterin kanssa. Kiertäviä elokuvateattereita on niin Pirkanmaalla kuin Satakunnassakin olemassa. Kiertävillä elokuvateattereilla on usein ohjelmistossaan uusia kotimaisia elokuvia, lastenelokuvia ja joitain ulkomaisia elokuvia. Kartoitin muutamia kiertäviä elokuvateattereita, ja osa niistä toimii niin, että ne ottavat elokuvaesityksistä kiinteän hinnan, jolloin riski elokuvanäytöksen taloudellisesta menestyksestä on järjestäjällä. Yksi kiertävä elokuvateatteri kuitenkin kertoi tekevänsä elokuvaesityksiä omalla taloudellisella riskillä, jos kunta antaa heille tilat ilmaiseksi käyttöön. Tämä olisikin kunnalle turvallinen tapa kokeilla elokuvien esittämistä, jos tällaista palvelua

halutaan kokeilla. Jos kiertävän elokuvateatterin esityksiä halutaan kokeilla, voisi sopiva esitysrhythmi olla esimerkiksi yhtenä päivänä kuukaudessa. Haastatteluissa nuoret korostivat sitä, ettei elokuvaesityksiä sopisi näyttää liian usein, sillä silloin mielenkiinto niitä kohtaan voisi vähetä. Elokuvaesityksiä voisi esittää esimerkiksi liikuntahallissa.

3. Hallinnollinen kehittäminen

Aktiivisen nuorisovaltuuston perustaminen

Punkalaitumella ei tällä hetkellä ole toimivaa nuorisovaltuustoa, koska nuoret eivät ole olleet innostuneita olemaan mukana valtuustossa. Nuoret olisi kuitenkin hyvä saada mukaan vaikuttamaan kunnan asioihin, ja siksi heidät tulisi saada kiinnostuneeksi nuorisovaltuuston toiminnasta. Nuoret voisi saada kiinnostumaan toiminnasta, jos heille korostaisi sitä, että valtuuston kautta heillä olisi todellinen vaikuttamismahdollisuus. Nuorisovaltuusto voisi tuoda nuorten mielipiteitä, toiveita ja näkemyksiä esiin kunnassa ja auttaa kehittämään kunnan palveluita nuorten näkökulmasta. Nuoret saattavat kokea nuorisovaltuuston toiminnan työlääksi ja vaikeaksi lähestyä, sillä nuorilla ei usein ole juurikaan kokemusta hallinnollisesta toiminnasta. Nuorisovaltuustossa toimiminen olisi kuitenkin nuorille hyvä tapa oppia myös hallinnollisia asioita ja kokouskäytäntöjä, joista voi olla paljon hyötyä tulevaisuudessa. Nuoret voisi saada kiinnostumaan nuorisovaltuuston toiminnasta, jos siitä olisi mahdollista saada esimerkiksi opintopisteitä yhteiskuntaoppiin. Jos nuorisovaltuuston kokoukset tapahtuisivat koulupäivien aikana, mahdollistaisi tämä myös kyyditysoppilaiden osallistumisen valtuustotyöhön. Usea kauempana keskustasta asuva nuori on riippuvainen koulukyydeistä, jolloin heillä ei ole mahdollisuutta jäädä valtuuston kokoukseen koulun jälkeen. Jos kokouksia olisi mahdollista pitää kouluaikana, voisi se kannustaa nuoria osallistumaan nuorisovaltuustoon. Myös jonkinlaiset vapaaliput järjestettäviin tapahtumiin tai muut vastaavat ”porkkanat” voisivat kannustaa nuoria innostumaan valtuuston toiminnasta.

Nuoret olisi hyvä saada nuorisovaltuuston lisäksi myös muilla tavoilla aktiivisemmiksi kansalaisiksi. Jos nuoret olisivat aktiivisesti mukana erilaisissa yhdistyksissä ja nuori-

sovaltuustossa, pystyisivät he vaikuttamaan enemmän kunnassa tapahtuviin asioihin. He voisivat itse omalla toiminnallaan edesauttaa mielenkiintoisten tapahtumien toteutumista paikkakunnalle. Jos nuoret oppisivat siihen, että oman toiminnan ja aktiivisuuden kautta mahdollisuuksia piristää kunnan kulttuurielämää on paljon, he voisivat myös olla aktiivisempia toimijoita kunnassa. Toki kaikissa ikäluokissa on henkilöitä, joita yhteiskunnallinen vaikuttaminen ei kiinnosta. Nuoret ovat melko hankala kohde-ryhmä saada innostumaan tällaisesta vaikuttamisesta, sillä nuoria kiinnostaa usein viihteellisemmät vapaa-ajanviettomahdollisuudet. Osa nuorista voisi kuitenkin innostua myös yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta erilaisten kannustimien avulla.

Toimijoiden säännölliset kokoontumiset

Punkalaidun on pieni kunta, jossa eri toimijat ovat toisilleen tuttuja. Koska kunta on pieni ja yleisöä erilaisiin tapahtumiin rajallisesti, kannattaisi eri toimijoiden välistä yhteistyötä kehittää. Toimijat voisivat järjestää tapahtumia yhdessä, ja yhdistykset voisivat pyytää kuntaa mukaan järjestämiinsä aktiviteetteihin. Hyvä esimerkki yhdessä tekemisestä on erilaiset retket. Haastatteluissa kävi ilmi, että etenkin yhteiskoululaiset ja alakoululaiset toivoisivat enemmän retkiä erilaisiin kohteisiin. Hyviksi kohteiksi retkille koettiin laskettelukeskukset, esimerkiksi Ellivuoren laskettelukeskus tai Sappeen laskettelukeskus, uimahallit ja kylpylät tai ostoskeskukset, joista esimerkiksi nostettiin Ideapark Lempäälässä. Retkiä huvipuistoihin Punkalaitumelta järjestetään usein kesäaikaan. Retkiä toivottiinkin lisää muihin vuodenaikoihin. Eri toimijat Punkalaitumella järjestävät jonkin verran retkiä eri kohteisiin. MLL:n paikallisyhdistys on järjestänyt retkiä ainakin Huittisten keilahalliin ja Koskioisten kyläyhdistys retken Porin uimahalliin. Retket ovat kuitenkin yhdelle toimijalle melko kalliita järjestää, ja mukaan on vaikea saada täyttä linja-autollista. Yhteistyön kautta retkien kustannuksia saataisiin jaettua tasaisemmin, ja usean tahon mainostaessa tapahtumaa osanottajia voisi olla enemmän. Vaikka retket, joita kunnassa on jo järjestetty, eivät ole olleet suunnattu vain järjestävän yhdistyksen jäsenille, voi muut kuin yhdistykseen kuuluvat kokea ne vaikeasti lähestyttäviksi. Yhteistyöllä kynnystä osallistua tapahtumaan voitaisiin saada madallettua.

Punkalaitumella toimivat yrittäjät järjestävät viikoittain yrittäjäkahvit -nimistä tapahtumaa, jossa eri yrittäjät tapaavat toisiaan. Tämän idean voisi ottaa käyttöön myös

muiden toimijoiden kanssa. Kunnan edustajat, eri yhdistykset ja seurakunta voisivat saman idean mukaisesti kokoontua välillä keskustelemaan tapahtumista ja ideoista, joita heillä on, ja samalla sopia yhteistyökuvioista tapahtumien tiimoilta muiden toimijoiden kanssa. Tällä edesautettaisiin yhteistyön lisääntymistä toimijoiden välillä. Koska eri toimijoiden edustajat ovat melko kiireisiä, voisi toimijoiden tapaamisia olla esimerkiksi neljä kertaa vuodessa. Tällöin toimijat voisivat käydä läpi tulevan vuodenajan tapahtumat ja sopia niihin liittyvistä mahdollisista yhteistyökuvioista. Tapaamisen koollekutsujana voisi toimia jokainen toimija vuorollaan.

4. Muut kehityskohteet

Niin kyselyn tuloksissa kuin haastatteluissa kävi ilmi, että tiedotus jo olemassa olevista tapahtumista voisi olla parempaa. Osa nuorista sanoi, että tietoa tapahtumista pitää etsiä. Tapahtumista ja muista aktiviteeteista ilmoitetaan usein koulujen ilmoitustauluilla ja Punkalaitumen Sanomissa. Nuoret eivät kuitenkaan usein lue ilmoituksia lehdestä, ja ilmoitustaulun seuraaminenkin saattaa osalla nuorista jäädä harvoin kertoihin. Koulujen kautta jaetaan loppukeväältä lehtinen, johon on koottu kesällä tapahtuvat kerhot ja retket. Lehtisestä ilmenee kaikki olennaiset tiedot, ja se huomataan, sillä jokainen lapsi ja nuori saa sen kotiin. Näin myös vanhemmat tulevat tietoisiksi siitä, mitä kesällä tapahtuu. Vastaavanlaisen ilmoituslehtisen voisi ottaa käyttöön myös muihin vuodenaikoihin, mikäli tapahtumia on enemmän. Etenkin haastatteluissa nuoret korostivat sitä, että koulun kautta jaettu tieto saavuttaa parhaiten nuoret ja heidän vanhempansa.

Kunnan internet-sivuilla olevaa tapahtumakalenteria voisi ehkä hyödyntää paremmin vastaamaan myös nuorten tarpeita. Vastaavasti nuorille voisi rakentaa oman foorumin, jonka kautta tieto kulkisi. Facebookissa onkin olemassa Punkalaitumen nuoret -niminen ryhmä, joka on avoin kaikille. Ryhmään kuuluu 157 jäsentä, joista osa on toimijoita, jotka ilmoittavat tapahtumistaan ryhmässä. Jotta tieto saavuttaisi nuoret tai etenkin heidän vanhempansa, tulisi olemassa olevaa ryhmää markkinoida nuorten vanhemmille, jotta he löytäisivät sen tai perustaa uusi ryhmä, johon vanhemmat voivat liittyä. Sosiaalinen media on nykyään merkittävä tiedonjakelukanava, ja sen kautta etenkin nuorten vanhemmat voisivat saada tietoa tapahtumista. Jos kuntaan saa-

taisiin toimiva nuorisovaltuusto, nuorille tiedottamista voisi tehdä myös nuorisovaltuuston kautta. Ongelmana nuorille jaettavaan tietoon on se, ettei tieto välttämättä tavoita vanhempia. Vanhemmat, joiden lapset asuvat vielä kotona, ovat yleensä nuorten vapaa-ajanvieton rahoittajia, ja siksi olisi tärkeää, että myös he tietäisivät, mitä kunnassa tapahtuu.

5.2 Johtopäätökset

Koska nuorten näkemyksiä kunnassa oleviin nuorisopalveluihin ei ollut tutkittu aikaisemmin, oli tutkimukseni hyödyllinen ja uutta tietoa tuottava. Nuoret ovat tärkeä voimavara kaikissa kunnissa, ja Punkalaitumella nuorten merkitystä korostetaan myös kunnan tekemässä strategiassa. Siksi tutkimukseni oli myös ajankohtainen.

Tutkimukseni osoitti, että osa nuorista on tyytyväinen kunnassa olviin nuorisopalveluihin. Vastaavasti osa nuorista kuitenkin toivoo kuntaan uudenlaisia kulttuuripalveluita, joiden järjestämistä kunnassa voitaisiinkin kokeilla. Uskon, että kunta pystyy hyödyntämään tutkimukseni tuloksia miettiessään esimerkiksi, millaisia iltapäiväkerhoja opetustoiminnan oheen järjestetään. Uskon, että opinnäytetyöni sai myös eri toimijat Punkalaitumella tietoisemmiksi siitä, mistä nuoret ovat kiinnostuneet ja voivat näin halutessaan kehittää toimintaansa tähän suuntaan.

6 LOPUKSI

Esittelin opinnäytetyöni kunnan edustajille 5.5.2014 pidetyssä palautepalaverissa. Palaveri pidettiin kirjastossa ja siinä oli läsnä kirjastotoimenjohtaja, vs. vapaa-aikatoimensihteeri sekä yksi kunnalle työskentelevä hanketyöntekijä. Sivistystoimenjohtaja oli estynyt tulemaan tapaamiseen. Esittelin lyhyesti työn kokonaisuutena, mutta pääpaino esityksessä oli analyysin tuloksilla sekä niistä kumpuavilla kehitysehdotuksilla. Vaikka toiminkin tilaisuudessa esittelijänä ja keskustelun vetäjänä, oli palaveri luonteeltaan keskusteleva. Tilaajan palaute työstä oli positiivista; tilaajataho koki, että työ tuotti heille uutta tietoa ja oli kunnan kannalta tarpeellinen. He ottivat myös kehitysehdotukset vastaan hyvin. Vapaa-aikatoimensihteeri kertoi, että alakoululaisten omia vuoroja nuorisotila Nurkkaputkaan on kokeiltu, mutta niille ei ole ollut käyttäjiä. Viimeisin kokeilu on kahden vuoden takaa. Hän kuitenkin sanoi, että vuoroja voisi kokeilla uudelleen. Palloilukerhoa koulujen kerhotoimintaan pidettiin myös hyvänä ideana, mutta kerhoista päättäminen kuuluu sivistyslautakunnalle. Vapaa-aikatoimensihteeri kiinnostui myös mahdollisuudesta elokuvanäytöksen kokeilemiseen.

Kohdatessani nuoria haastatteluissa ja analysoidessani kyselyn tuloksia totesin, että punkalaitumelaisille nuorille on melko tyypillistä, että he tuovat esille tyytymättömyyden kunnan nuorisopalveluihin, mutta eivät kuitenkaan osallistu, jos kunnassa järjestetään jotain erilaista ohjelmaa. Tämä koskee etenkin yläkouluikäisiä nuoria, jotka eivät tutkimukseni perusteella käyttäneetkään paljoa kunnassa olevia nuorisopalveluita. Nuoret ovatkin haastava ikäryhmä järjestää ohjelmaa ja tapahtumia. Jos nuoret osallistuisivat aktiivisemmin kunnassa toisinaan toteutuviin tapahtumiin ja retkiin, järjestettäisiin niitä myös useammin.

Itselleni opinnäytetyöprosessi oli hyvin opettavainen, sillä tutkimusta tehdessäni opin paljon uutta synnyinkuntani kulttuuritarjonnasta. Sivistyslautakunnan organisaatio on muuttunut sen jälkeen, kun olen muuttanut pois paikkakunnalta. Myös useassa virassa toimii nykyisin eri henkilö kuin asuessani kunnassa. Tutkimusta tehdessäni ja tavatessani kunnan toimijoita tulin siihen tulokseen, että Punkalaitumella toimii tällä hetkellä niin kunnan viroissa kuin eri yhdistyksissä aktiivisia, innokkaita ja innovatiivi-

sia ihmisiä, joille kunnan monipuolinen kulttuuritarjonta on tärkeää. Myös nuoret koetaan aidosti isoksi voimavaraksi. Uskon, että tulevaisuudessa kunnassa järjestetään kulttuuripalveluita ja nuortenpalveluita pitkälle samalla tavalla kuin nykyäänkin, mutta mahdollisuuksien puitteissa kokeillaan myös uudenlaisia tapahtumia. Toivon myös, että nuoret kunnassa kiinnostuisivat enemmän kunnan asioista, ja ymmärtäisivät, että omalla toiminnallaan he voivat vaikuttaa kunnassa oleviin palveluihin.

LÄHTEET

Alasuutari, Pertti 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. Tampere: Vastapaino.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 1997. Tutki ja kirjoita. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino oy.

Hjelm, Jari 2014. Suullinen tiedonanto. 5.5.2014.

Huittinen 2013. Huittisten seudun kansalaisopisto. Viitattu 20.11.2013.

<http://www.huittinen.fi/palvelut/kasvatus- ja opetuspalvelut/kansalaisopisto>

Kananen, Jorma 2011. Kvantti. Kvantitatiivisen opinnäytetyön kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Laitumen Pallo 2014. Harkka. Klo17-18 Nuorimmat (2006 ja myöhemmin syntyneet) ja klo 18-19 Vanhemmat (2005 ja aiemmin syntyneet). Viitattu 5.5.2014.

<http://laitumenpallo.nimenhuuto.com/events/4889888>

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 3.8.1992/728. Viitattu 16.4.2014.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920728>

Lindvall, Kai 2014. Opinnäytetyöstä. E-mail mannistoerja@gmail.com 28.4.2014.

MLL:n Punkalaitumen paikallisyhdistys 2014. Tietoa yhdistyksestä. Viitattu

21.4.2014. http://punkalaidun.mll.fi/tietoa_yhdistyksesta/

Nuorisolaki 27.1.2006/72. Viitattu 16.4.2014.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>

Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan (1.-2. painos). Helsinki: WSOYpro Oy.

Opetusministeriö 2003. Kulttuurin aika. Kulttuurin ja kulttuuripolitiikan merkityksestä yhteiskunnassa.

Punkalaitumen 4H -yhdistys 2014. Kurssit. Viitattu 21.4.2014.

<http://punkalaidun.4h.fi/kerhot-viikkotoiminta/>

Punkalaitumen Golf 2014. Yleistä. Viitattu 21.4.2014.

<http://www.punkalaitumengolf.fi/>

Punkalaitumen kunta 2013a. Organisaatiokaaviot. Toimielinorganisaatio. Viitattu 10.4. 2014.

http://punkalaidun.fi/punkalaidun_nettiliitetiedostot/editori_materiaali/17254.pdf

Punkalaitumen kunta 2014b. Kasvatus ja opetus. Viitattu 10.4.2014.
http://punkalaidun.fi/punkalaidun_net/sivu.tpl?sivu_id=7389

Punkalaitumen kunta 2013c. Organisaatiokaaviot. Toimiala ja osasto-organisaatio. Viitattu 10.4.2014.
http://punkalaidun.fi/punkalaidun_net/liitetiedostot/editori_materiaali//17253.pdf

Punkalaitumen kunta 2014d. Punkalaitumen kunnan strategiset linjaukset 2020. Viitattu 21.4.2014.
http://punkalaidun.fi/punkalaidun_net/liitetiedostot/editori_materiaali//17258.pdf

Punkalaitumen kunta 2014e. Liikuntahalli. Viitattu 10.4.2014.
http://punkalaidun.fi/punkalaidun_net/sivu.tpl?sivu_id=7447

Punkalaitumen kunta 2014f. Nuorisotila Nurkkaputka. Viitattu 21.4.2014.
http://punkalaidun.fi/punkalaidun_net/sivu.tpl?sivu_id=7517

Punkalaitumen kunta 2014g. Punkalaidun on aktiivinen maahanmuuttokunta. Viitattu 10.4.2014.
http://www.punkalaidun.fi/punkalaidun_net/sivu.tpl?sivu_id=7418

Punkalaitumen Kunto ry 2013. Särkän lava. Viitattu 20.11.2013.
<http://www.sarkanlava.com/index.php>

Punkalaitumen Kunto ry 2014. Seuran esittely. Viitattu 21.4.2014.
http://www.punkalaitumenkunto.fi/seuran_esittely/

Punkalaitumen Museo- ja kotiseutuyhdistys ry 2013a. Yhdistys. Viitattu 20.11.2013.
<http://www.koiramaentalo.fi/2>

Punkalaitumen Museo- ja kotiseutuyhdistys ry 2013b. Kaikkien Aikojen Maatalousnäyttely. Viitattu 18.4.2014. <http://www.koiramaentalo.fi/10>

Punkalaitumen Sanomat 2013. Ilmaisia tanssikerhoja kaikenikäisille tulossa syksyllä - Tanssi on universaali kieli. Julkaistu 15.8.2013. Viitattu 7.5.2014.
http://www.punkalaitumensanomat.fi/etusivu/jutut/15_08_2013_ilmaisia_tanssikerhoja_kaikenikaisille_tulossa_syksylla_tanssi_on_universaali_kieli

Punkalaitumen seurakunta 2014. Nuorisotyö. Viitattu 21.4.2014.
<http://www.punkalaitumenseurakunta.fi/24>

Punkalaitumen Yhteiskoulu 2013. Koulun esittely. Viitattu 18.11.2013.
<http://www.peda.net/veraja/punkalaidun/ya/koulunesittely>

Saukkonen, Pari & Ruusuvirta, Minna 2009. Toiveet, tavoitteet ja todellisuus. Tutkimus kulttuuripolitiikasta 23 kaupungissa. Helsinki: Cupore.

Tanssikoulu TanssinTahti ay 2014. Punkalaidun. Viitattu 21.4.2014.
<http://www.tanssintahti.com/paikkakunnat/punkalaidun>

Tilastokeskus 2013. Punkalaidun. Viitattu 18.11.2013.
<http://www.stat.fi/tup/kunnat/kuntatiedot/619.html>

LIITTEET

LIITE 1

Kysely Punkalaitumen kunnan kulttuuripalveluista

Tämä kysely on osa opinnäytetyötäni, jonka tarkoituksena on tutkia, mitä mieltä punkalaitumelaiset nuoret ovat kunnan kulttuurielämästä. Opinnäytetyön tilaajana toimii Punkalaitumen kunta. Kyselyn täyttämiseen kuluu aikaa noin 5-10 minuuttia ja siihen vastataan anonyymisti. Vastaamalla kyselyyn sinulla on mahdollisuus vaikuttaa kunnan kulttuuripalveluihin. Kysely toteutetaan, jotta nuorten ääni saataisiin kuuluviin. Kiitos vastaamisesta!

Erja Männistö
Kulttuurituotannon opiskelija
Humanistinen ammattikorkeakoulu, Turun kampus

Perustietoja

1. Valitse sukupuoli *

- Mies
 Nainen

2. Merkitse ikäsi *

Kirjoita ikäsi

3. Millä luokalla olet? *

- Ala-asteen 6. luokalla
 Yhteiskoulun 7. luokalla
 Yhteiskoulun 8. luokalla
 Yhteiskoulun 9. luokalla
 Lukion 1. luokalla
 Lukion 2. luokalla
 Lukion 3. luokalla
 Ammattikoulussa
 Olen koulussa jossain muualla, missä?
 En ole koulussa

Kysely Punkalaitumen kunnan kulttuuripalveluista

Kunnan kulttuuripalveluista

4. Millaisia kulttuuripalveluita kotikunnassasi Punkalaitumella tarjotaan? *

Kulttuuripalveluilla tarkoitetaan esimerkiksi kirjastopalveluita, elokuvanäytöksiä, konsertteja, teatteria, yleisötapahtumia, pelialaa, sarjakuvia, musiikkiopetusta sekä kuvataidetta.

5. Mitä mieltä olet seuraavista kunnassa järjestettävistä kulttuuripalveluista? *

Kulttuuripalveluilla tarkoitetaan esimerkiksi kirjastopalveluita, elokuvanäytöksiä, konsertteja, teatteria, yleisötapahtumia, pelialaa, sarjakuvia, musiikkiopetusta sekä kuvataidetta.

	Huono	Meiko huono	Ei huono muttei hyväkään	Meiko hyvä	Hyvä	En osaa sanoa	En ole käyttänyt
Kirjasto	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nuorisotila Nurkkaputka	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kansalaisopiston ohjelma	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jokin muu, mikä	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

6. Toivoisitko Punkalaitumen kunnassa järjestettävän jotain muita kulttuuripalveluita? Jos toivot, mitä? *

Kulttuuripalveluilla tarkoitetaan esimerkiksi kirjastopalveluita, elokuvanäytöksiä, konsertteja, teatteria, yleisötapahtumia, pelialaa, sarjakuvia, musiikkiopetusta sekä kuvataidetta.

7. Oletko osallistunut kunnan joka vuosi järjestämään itsenäisyyspäiväjuhlaan? *

- Kyllä
 En

8. Toivoisitko, että kunnan järjestämään itsenäisyyspäiväjuhlaan liitettäisiin jotain nuorille suunnattua ohjelmaa? Jos toivot, mitä se voisi olla? *

- Kyllä
 En

Kysely Punkalaitumen kunnan kulttuuripalveluista

Kunnan muu vapaa-ajanohjelma

9. Millaisia muita vapaa-ajan ohjelmia kunnassa tarjotaan nuorille? *

10. Käytätkö jotain muita kunnassa järjestettävissä vapaa-ajan palveluista tai harrastatko jotain seuraavista? Voit valita useamman vaihtoehdon. *

Urheilu, mitä? _____

HLL:n perhekahvila

Verttilan kuntosali

Yli-Orran museo

Särkän lava

Golfkenttä

Muuta, mikä? _____

11. Muuta ajatuksia tai kommentteja nuorten vapaa-ajan vieton mahdollisuuksista Punkalaitumella?

LITE 2

Haastattelurunko

- Yhteenvetona kyselyn tuloksista: nuoret toivoivat kuntaan
 - o elokuvaesityksiä
 - o nuorille suunnattuja konsertteja
 - o urheilua
- Mitä mieltä näistä? Käyn läpi yksikerrallaan.
- Mitä mieltä olette Nurkkaputkasta?
- Mitkä olisivat hyviä tapahtumapaikkoja?
- Mikä olisi kullekin palvelulle sopiva hinta?

- Muissa haastatteluissa nousi esiin myös toive:
 - o retket erilaisiin kohteisiin (Ellivuori, Ideapark, uimahallit)
 - o skeittiramppeja kuntaan
 - o koodaamisen opettelu
- Tiedottaminen nykyistä tapahtumista huonoa

LIITE 3

PUNKALAITUMEN *Sanomien*

2013 – N:o 50 – 7

Torstaina joulukuun 12. päivänä

Nuorten mielipidettä kunnan kulttuuri- palveluista tutkitaan

Punkalaitumelaistaustainen opiskelija **Erja Männistö** toteuttaa opinnäytetyönään Punkalaitumen kunnalle tutkimuksen nuorten kuntalaisten mielipiteistä kunnan kulttuuripalveluista. Tutkimuksessa selvitetään, kuinka paljon olemassa olevia kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita käytetään, ja toivottaisiinko jotain ohjelmaa, jota kunnassa ei vielä ole.

Tutkimuksen pääkohderyhmä ovat yläaste- ja lukioikäiset nuoret. Kysely on suunnattu 13–25-vuotiaille kuntalaisille. Kyselyyn vastaaminen tapahtuu Internetissä julkisen linkin kautta. Kyselyn täyttää nopeasti noin 5-10 minuutissa ja se täytetään anonyymisti.

Yhteiskoululaiset sekä lukiolaiset vastaavat pääosin koulussa kyselyyn. – Muidenkin kuin yhteiskoululaisten tai lukiolaisten nuorten ajatukset ja toiveet ovat tärkeitä, joten olisi mukava, jos he vastaisivat kyselyyn kotona, toivoo Erja Männistö. Opinnäytetyö kuuluu hänen kulttuurintuotaja opintoihin Turun Humanistisessa ammattikorkeakoulussa.

Kyselyn viimeinen vastauspäivä on 23.12.

Linkki kyselyyn on <https://www.webpolsurveys.com/S/C0540499D9D9E7A3.par>. Linkki löytyy myös Punkalaitumen Sanomien Facebook-ryhmästä.

LIITE 4

PUNKALAITINEN *Sanomat*

6 - N:o 7 - 2014

Tuloksia opinnäytetyön kyselystä

Punkalaitumen Sanomat kertoi 12. joulukuuta 2013 ilmestyneessä lehdessä kyselystä, jolla selvitettiin nuorten kuntalaisten mielipiteitä ja toiveita kunnan kulttuuripalveluista. Kysely oli osa Humanistisessa ammattikorkeakoulussa opiskelevan Erja Männistön opinnäytetyötä.

Kysely oli suunnattu 13-25 -vuotiaille nuorille, ja se keräsi kaikkiaan 127 vastausta. Suurin osa vastaajista oli yhteiskoulun sekä lukion oppilaita. Kyselyn jälkeen Männistö teki haastattelukierrokset aiheesta koulujen oppilaskuntien hallituksille. Haastatteluisia syvennettiin nuorten ajatuksia vapaa-ajanviettomahdollisuuksista kunnassa. Haastatteluilla saatiin myös ala-astealaisten mielipiteet esille.

Näe nuoret, jotka käyttivät kunnassa jo olemassa olevia kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita, olivat niihin päätösin tyytyväisiä. Näistä palveluista mainittiin muun mu-

assa kirjasto, Nurkkaputka sekä Särkän tanssilava. Nykyisten palveluiden rinnalle toivottiin myös uusia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia.

Niin kyselyn vastauksissa kuin haastatteluissa oli havaittavissa muutama kaikissa ikäryhmissä toistuva teema. Kaiken ikäiset vastaajat toivoivat enemmän nuorille suunnattuja konserteja. Mieluiten konserteja käytäisiin kuuntelemaan Särkässä. Toinen asia, mitä kaiken ikäiset nuoret toivoivat, oli mahdollisuus käydä elokuvissa omassa kunnassa. Näiden lisäksi isoksi teemaksi nousi erilaisten liikuntamahdollisuuksien lisääminen. Erityisesti jalkapallo- ja jäsokiekkojoukkueita toivottiin kaikille ikäryhmille. Lisäksi toivottiin enemmän tanssia tai erilaisia ryhmäliikuntamahdollisuuksia nuoremmillekin ikäryhmille. Tunteja toivottiin eritoten vasta-alkajille. Myös mahdollisuutta pelata erilaisia

pallopelejä, kuten lentopallon, toivottiin eri ikäryhmissä.

Haastatteluissa nousi esille teemoja, jotka toistuivat tietyn ikäisten keskuudessa. Yläaste- ja lukioikäiset innostuivat stand up -illoista. Sen sijaan ala-astealaiset toivoivat kuntaan skeittiramppeja sekä omia vuoroja Nurkkaputkaan. Heitti kiinnosti myös oma teatterikerho sekä mahdollisuus oppia esimerkiksi kuvan käsittelyä tai koodaamista tietokoneella. Yhteensä teemana kaikissa ikäryhmissä haastatteluiden myötä tuli esille toive erilaisista retkistä. Retkiä järjestetään useita jo kesäaikaan, mutta erilaisia kohteita olisi tarjolla myös syys-, talvi- ja kevätkauden.

Isompien toistuvien teemojen lisäksi nuorilla oli paljon yksittäisiä ideoita. Osa nuorista oli myös sitä mieltä, että nykyinen kunnan kulttuuritarjonta riittää sellaisenaan.

Nuorten toiveiden pohjalta järjestetään kuntalaisille ja eri toimijoille avoin keskustelutalaisuus kirjastolla ensi maanantaina 17.2. Tilaisuus alkaa klo 18, ja sen järjestävät vapaa-ajan- ja kulttuuritoimi. Paikalla on myös Erja Männistö esittelemässä tutkimuksensa tuloksia.

Erja Männistö selvitti punkalaitumelaisten nuorten toiveita ja ajatuksia nuorille suunnatuista palveluista palkkakunnalla.